

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgöny cím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 1080 Lej

Fél évre ... 540 Lej

Negyed évre ... 270 Lej

Havonta ... 90 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A munkanélküliekért.

A munkanélküliség — szegény. Elsősorban is közvetlenül az a munkás érzi azt, aki munkaerejét nem tudja mindennapi kenyérré váltani, mert nincs alkalom, hogy magának és családjának betevő falatját két keze munkájával megkereshesse. Megérthetjük ezt a szegyenérzést, amely egy épkézláb, dolgozni akaró munkásember lelkét keseríti, amikor önhibáján kívül jut ilyen kétségbeesítő helyzetbe. Ez a kényelmetlen érzés ránehezedik a társadalomra is, amely a dolgozó embernek szocietása. És társadalmunk minden humánusan gondolkodó tagja tehetetlenül szegyenkezik, amikor a munkanélküli tömegek szörnyű nyomorúságát látja. Végül és főként magának az államnak van oka a szegyenkezésre, mert az ő pénzügyi és gazdasági politikája szabályozza tulajdonképpen az ország termelésének tempóját és az állam feladata lenne az, hogy elegendő munkaalkalmat teremtsen ebben a gazdag és munkakedvtől duzzadó országban.

A munkás a nyomor gyámoltalanságában csak kérni tud és hangosan jelzi a tarthatatlan helyzetet, amely dolgozni képes emberek százait juttatta koldusbotra munkaerejük teljében. A polgári társadalom csak számközi képes, mert ez a helyzet ugyancsak rajta kívül álló okok miatt jött létre és aránylagosan őt is érzékenyen sújtja. A számlalom hatóereje azonban korlátolt és nem elegendő arra, hogy gyökeresen segítsen a bajokon. Mégis érezzük és érzi minden becsületos polgár, hogy segíteni kell: a katasztrófális nyomorúságba került embereknek gyorsan első segítséget kell nyújtani. Mivel azonban szociális viszonyaink még nincsenek a szervezethez olyan fokán, mint a modern nyugati államok társadalmá, egyetlen út marad, amelyen keresztül segítségére siethetünk a munkanélküliek válságos helyzetbe jutott tömegének. Ez az út egy szélesmederű, impozáns méretű társadalmi akció, amelynek keretében a viszonylagosan kedvezőbb anyagi helyzetben lévő polgári és munkás osztály leróhatja humánus érzelmei által szorgalmazott önkéntes adóját.

Vagyunk úgy ezt a munkanélküliségből keletkezett nyomorúságot, mintha árvíz, vagy más elemi csapás pusztított volna az országban és ártatlan emberek százait az ette kenyértelenség. Az emberi szolidaritásnak az osztályellentétek korlátjait ledöntő erejével siessünk táplálékot adni az éhező gyerekeknek, meleg ruhát, tüzelőt a csüggedő asszonyoknak és visszaadni a munkásnak a szociális megértésben való hitét. Az Aradi Közlöny az elsők között volt, akik a munkanélküliség növekedésében rejülő veszedelmet felismerték és azóta állandóan hangoztatjuk, hogy a polgári társadalomnak meg kell mozdulnia a kormány gazdasági politikájának szerencsétlen áldozatai érdekében. Örvendezve vesszük tudomásul, hogy nem a pusztába kiáltottuk kérés és figyelmeztető szavainkat. Arad város társadalmá magáévá tette az általunk felvetett eszmét és megindult az a nagyszabású gyűjtési akció, amelynek célja: enyhíteni a nyomort, eloszlatni az egyre növekvő keserűséget. Az akció első harcosa az Aradi Polgári Takarékpénztár, amely pénzügyét a

A nemzeti-parasztpárt megkezdte az aktív harcot a kormány ellen.

Maniu Gyula expozéja Clujon. — A párt első határozati javaslata. — Mihalache bejelenti az aktív ellenállást.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A külföldi kölcsön állandóan felszínre lépő kérdésén kívül két roppant fontos esemény uralja a belpolitikai életet. Az egyik Vaida-Voevod Sándornak ismeretes és a Luptában közölt nyilatkozata, amely élénk visszhangot váltott ki a sajtóban, a másik Mihalache nyilatkozata a már a múlt évben tervbe vett „polgári ellenállás”-ról, mint olyan fegyverről, amely szintén hozzásegítheti a pártot a kormány megbuktatásához. Mihalache nyilatkozatában, — amely a Dreptateában jelent meg — a következőket mondja:

— Nem passzív, hanem aktív ellenállásra gondolok, vagyis a törvények tiszteletének kikényszerítését alulról fölfelé, a visszaélések nyombani megakadályozásával. Meg fogjuk akadályozni a csendőrt abban, hogy fegyvert használja, a polgármestert, hogy ellopja a szavazási igazolványokat, a bírót, hogy ellopja a szavazatok és meg fogjuk akadályozni a rendőrséget abban, hogy gyűléseinket betiltsa, vagy feloszlassa. Veszélyt fog ez jelenteni az államra nézve? Ha igen, akadályozzátok meg úgy, hogy tiszteljétek a törvényt. Ma minden román polgárnak kötelessége ezeket az elveket vallani, ha őszintén szereti hazáját s ha kívánja, hogy létfenntartása érdekében az ország megszabaduljon despotától. — A Curentul szerint Mihalache nyilatkozata következtében rövidesen olyan küzdelemre van kilátás, amely a román belpolitikában eddig példa nélkül áll. Ez a küzdelem, amely Clujon már meg is kezdődött, lasiban, a január 29-ikére összehívott nemzeti-parasztpárti gyűlésen folytatódik, amikor is a párt bejelenti a kormánybuktató harc teljes erővel való folytatását. A iasi-i gyűlésre Maniu, Mihalache, Vaida-Voevod, Madgearu és Juman is leutaznak s így valószínű, hogy azt minden áron meg fogják tartani. Mihalache nyilatkozatát különben most Maniu is megerősíti. A nemzeti-parasztpárt cluji és clujmegyei tagozatának végrehajtó-bizottsága ugyanis tegnap este gyűlést tartott, amelyen Maniu Gyula és Vaida-Voevod Sándor is résztvettek. Giulea professzor elnöki megnyitójában Maniu Gyula pártelnök megtartotta expozéját. Bejelentette, hogy a liberális-kormány már nem tarthatja magát hosszú ideig és rövidesen át

kell adnia helyét egy demokratikus kormány-nak. Ezt a demokratikus kormányt csak a nemzeti-parasztpárt alakíthatja meg, amelynek elegendő ereje lesz, hogy az ország helyzetét úgy belpolitikai, mint külpolitikai tekintetben megszilárdítsa. Végül közölte, hogy szükség esetén aktív rezisztenciával buktatják meg a kormányt. Giulea professzor úgy Maniu szavaiából, mint a tényekből megállapítja, hogy a nemzeti-parasztpárt sem forradalmat sem zavart nem akar előidézni, hanem erős harcot akar indítani a liberális-kormány ellen. A nemzeti-parasztpárt nem foglalt állást sem a külföldi kölcsön, sem a lej stabilizációja ellen, de ellene van annak, hogy ezeket a fontos pénzügyi műveleteket a liberális-párt hajtsa végre.

Hatlegan Emil dr. professzor javaslata, hogy a párt indítsa meg a legkíméletlenebb harcot a kizsákmányoló liberális-kormány ellen és kérjék fel a párt központi vezetését a harc mielőbbi megindítására. Hatlegan dr. javaslatát a gyűlés egyhangúlag elfogadta és öt egyetemi tanárból álló bizottságot küldött ki a határozati javaslat megszövegezésére. Gyűlés után a nemzeti-parasztpárt a következő hivatalos kommunikét adta ki:

A nemzeti-parasztpárt cluji és clujmegyei tagozatának végrehajtó-bizottsága tegnap este gyűlést tartott, amelyen a politikai helyzet megvizsgálása és Maniu Gyula meghallgatása után, Giulea és Hatlegan indítványára a következőket határozta el:

1. A gyűlés teljes bizalmáról biztosítja a nemzeti-parasztpárt elnökét és a pártvezetőséget.

2. A végrehajtó-bizottság felkéri a párt központi vezetését, hogy haladéktalanul indítsa meg a kizsákmányoló liberális-kormány ellen a legkíméletlenebb kormánybuktató harcot.

3. A végrehajtó-bizottság biztosítja a központi vezetését a legmesszebbmenő támogatásáról.

Ezzel kapcsolatban jelenti tudósítónk, hogy a cluji vasutasok tegnap este, a gyűlés után küldöttséget menesztettek Maniu Gyulához, akitől a nemzeti-parasztpárt védelmét kérték azokkal az üldöztetéseikkel szemben, amelyeknek egyes vasutasok ki vannak téve a cluji üzletvezetőség területén előfordult panamák leleplezése miatt. A nemzeti-parasztpárt valószínűleg a parlamentben szóvá teszi a vasutasok sérelmét.

mai napon 10.000 lejes adománnyal nyitotta meg a gyűjtést, amelynek sikere a megszívulnáló hangulatból ítélve kétségkívül rendkívüli lesz. Ezuttal kollektív társadalmi mozgalomról van szó és így senki sem vonhatja ki magát nemzetiségi, vallás, vagy osztályellenté-

tekre való hivatkozással. Adnia kell minden jóérzésű embernek, mert nagyon sokan vannak, akiknek talán az életét menti meg egy-egy adomány. Arad szíve reparálni próbálja azokat a hibákat, amelyeket a helytelen gazdasági politika okozott.

Angel polgármester fontos városi ügyeket intéz el Bucurestiben.

A munkanélküliek megsegítése. — A városi illetékek szedése. — A közlekedésügy rendezése. — Új pályázat az autobuszok megvételére. — Egy héttig marad távol a polgármester.

(Arad, január 21.) Nagy és lázas munka folyt ma az aradi városházán, a tisztviselők serényen készítettek elő azokat az ügyeket, amelyeket Angel István dr. polgármester vasárnap reggel Bucurestibe visz elintézésre. Elutazása előtt beszélgetést folytattunk a polgármesterrel, aki a következőket mondotta azokról az ügyekről, amelyeket mostani elutazása alkalmával akar elintézni a fővárosban:

— Elsősorban a munkanélküliek segélyének kérdését igyekszem elintézni: ez a leg-sürgősebb. Közben fogok járni a kormánynál, hogy vagy a kormány utaljon ki segílyt s ezt az összeget a város hajlandó visszatéríteni, amint jóváhagyták a költségvetést, vagy engedjék meg, hogy a város az 1928. évi költségvetés jóváhagyása előtt kiutalhasson bizonyos összeget. Ebben az esetben hazatérésem után azonnal összehívom a tanácsot és megszavazzuk a segílyt a munkanélküliek részére.

— A második fontos ügy az idei költségvetés összeállítása és az illetékek szedése. Memorandumot nyujtok be a miniszteriumnak és kérem, hogy a törvény által megengedett illetékeket ezen túl is a város bejáratánál szedhessük, miután ezzel a közönségnek is, a városnak is nagy könnyebbséget szerzünk. A memorandumnak egy érdekes utóirata is van, amelyet Filotti Zamfir Arad rendőrprefektusa ír rá. Ebben a közbiztonság érdekében kéri a miniszteriumot, fogadja el a város javaslatát és tartsa továbbra is érvényben a sorompókat a város bejáratánál. A rendőrprefektus kifejti, hogy közbiztonsági szempontból milyen előnyös, ha minden Aradra érkező kocsi és autót ellenőrizni tudnak és ennek érdekében fontos a városi vámsorompó. Remélem és hiszem, hogy a miniszterium belátja a felsorolt érvek fontosságát és helyt ad a város kérelmének, amelyet különben a kereskedelmi és iparkamara is támogat.

— Igen fontos még a közlekedési kérdés rendezése, amelynek már egyszer végre meg kell történnie. Eljárók most a miniszteriumban, hogy engedélyezzék végre a tervezett három kis autobusz megvásárlását és a Cristea-féle nagy autobusz bérbérvételét. Ez ideiglenes megoldás csupán és amint visszaérkezem Aradra, az összehívandó tanácsülésen, a miniszteri rendelet értelmében újból határozunk a 14 nagy és a 6 kis autobusz vásárlása ügyében, új árlejtést tűzünk ki és ezután megtörténnek a lépések a közlekedés kérdésének végleges rendezésére. Addig is azonban forgalomba kell állítani a tervezett négy autobuszt.

— Ezekén kívül a Bitumen aszfalteéggel kötött szerződés jóváhagyása érdekében járok el, majd a pénzügyminiszteriumot keresem fel. Itt a háborús kártalanítási osztálynál járok el, engedélyt kérek, hogy a budapesti létben levő értékek közül azokat a háboru előtti koronajáradékkötvényeket, melyek igazolt magyar állampolgárok tulajdonát képezik, otthagyhassuk a budapesti román követ-ségnél, amely aztán a tulajdonosoknak kiszolgáltatja kötvényeiket. A felsorolt ügyeken kívül számos kisebb ügyet intézek el, így felviszem magammal a vágóhídi vizsgálat aktáit és a Jonas Vasit volt tüdőkörházi gond-

nok ügyének iratait. Ezt a két utóbbi kérdést szintén rendezni kívánom az illetékesekkel.

Kormányelőkészületek a lejstabilizációra.

Az amerikai pénzcsoport szakértője visszaérkezett Bucurestibe.

(Az Aradi Közlöny bucurestii tudósítójának távirata.) Monnet, az amerikai Blair pénzcsoport szakértője és a francia mezőgazdasági bank igazgatója visszaérkezett Bucurestibe. Kormány és pénzügyi körök ezt kedvező jelnek tekintik a kölcsönre vonatkozólag.

A Viitorul a lej stabilizációjával kapcsolatban kialakult spekuláció ügyében kijelenti, hogy tendenciózus híreket hoztak forgalomba különböző érdekeltségek a közönség félre-

Magammal viszem az aradi jégkárosultak táblóját is és kérem fogom a miniszteriumot arra, hogy utaljon ki megfelelő összeget a károsultak kártalanítására. Mindezeket remélhetőleg egy hét alatt sikerül elintéznem és miután a sürgősebb ügyeket elutazásom előtt rendeztem, bizonyos vagyok abban, hogy távollétem semmi hátrányt nem jelent a város ügyeire nézve.

Angel István dr. polgármester vasárnap reggel hat órakor utazik el Aradról és távolléte alatt dr. Marcoviciu Vince helyettes polgármester végzi a polgármesteri funkciókat.

zetése céljából. A stabilizáció murkáját Gentben zaj nélkül hajtják végre és a stabilizáció árfolyamát csak legvégül fogják megállapítani, a stabilizáció napján. Bizonyos intézkedéseket kell tenni ezért, hogy a gazdasági operációk megzavarását ne provokálhassák és ne nyujtsanak alkalmat a spekulációnak különböző manőverekre. A gazdasági életnek meg kell őriznie nyugalma emez intézkedések láttára, amelyeknek nincs más célja, mint a helyzet javítása.

A hirtelen elhunyt Kern Aurélt a halálba követte fiatal felesége.

A kiváló magyar zenekritikus váratlan halálát felesége nem tudta túlélni és öngyilkosságot követett el.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Nagy és súlyos csapás érte a magyar zenei világot, a melynek egyik kiváló reprezentánsa, Kern Aurél zenekritikus, az Opera volt igazgatója, a Nemzeti Zenede nyugalmazott elnöke hirtelenül meghalt. Kern Aurél már régebben betegeskedett ugyan, azonban néhány héttel ezelőtt még fáradhatatlanul jelent meg minden hangversenyen és operaelőadáson. A kiváló zenész néhány évvel ezelőtt tüdőgyulladást kapott, újabban pedig a szívét támadta meg a betegség. Január elején többször rosszul lett, azonban ennek dacára szorgalmasan dolgozott továbbra is lakásán és még tegnap reggel sem sejtette senki az elkövetkező katasztrófát. Tegnap este hét órakor íróasztala előtt ülve, hirtelenül szívéhez kapott, egyetlen jászó nélkül összeesett és meghalt. Szívszélhűdés ölte meg.

Kern Aurél 1871-ben született és egyetemi tanulmányaival kapcsolatban az Országos Zeneakadémiát is elvégezte, 1893-ban a Budapesti Hírlap zenekritikusa lett és az maradt 1921-ig, amikor a „Magyarország”-hoz lépett át. 1916-ban az Operaház igazgatójává nevezték ki, majd 1918-ban a Nemzeti Zenede elnöke lett és annak mult évi újjászervezéséig meg is tartotta állását. Kern volt a magyar Rádió művészi tanácsadója, azonkívül pedig élénk szerepet játszott az Országos Dalosszövetség életében is. Mint zeneszerző, különösen dalokkal, régi népdalfeldolgozásokkal szerzett magának jó nevet, azonkívül mint műfordító, zeneesztétikus fejtett ki gazdag tevékenységet. Az elhunyt egyike volt a magyar zenei élet legsúlyosabb szavú irányítóinak, akinek halála nagy veszteséget jelent a magyar zene-történet életében. Négy évvel ezelőtt nősült meg, felesége Hampel Beatrice, néhai Puszkay Ferenc unokája volt.

Kern Aurél megrendítő halálát egy másik döbbenetes tragédia követte nyomon: ifjú felesége férjének váratlan elvesztése feletti bánatában öngyilkos lett. Férje halála óta a le-sújtott asszony egyik ájulásból a másikba esett és többször kijelentette, hogy nem tudja elviselni a nagy csapást. Rokonai félték attól, hogy meggondolatlanságot követ el és ezért állandó őrizet alatt tartották. A kétségbeesett asszony hajnali három óráig virrasztott férje holtteste mellett és akkor rokonainak kijelentette, hogy fáradt és szeretne lepihenni. Erre a rokonok eltávoztak a lakásból. Kernné pedig először férje összes fényképeit, irásait és rajzait elégette, majd fürdőkosz-

tümbe öltözve, bement a fürdőszobába és kinyitotta a gázcapot. Reggel fivére, Hampel Gábor felkereste, azonban nem tudott behatolni a fürdőszobába. Lakatost hívtak és felnyitották a fürdőszobát, ahol holtan feküdt Kern Aurélné. A közben megérkezett mentők már csak a 24 esztendőss asszony halálát állapíthatták meg. A kettős tragédiát mélységes megrondulással fogadták a magyar fővárosban.

Tolvajfogás

a temesvár—radnai vonaton.

Radnai gazdálkodó különös kalandja a timisoarai vasuti állomáson.

(Arad, január 21.) Különös lopás, illetve tolvajfogás történt tegnap Timisoaran (Temesvárott.) Barucz Péter radnai gazdálkodó tegnap Timisoaran (Temesvárott) tartózkodott, majd dolgát elvégezve, kiment a jászvárosi állomásra, hogy hazautazzon. A vonat indulásáig nem volt már sok idő, ezért egyenesen a harmadosztályú pénztárhoz ment és megváltotta jegyét. Innen egyik társa keresésére bement a váróterembe, ahova egy munkáskínézésű férfi követte. Barucz nem találta meg a társát, de volt még annyi ideje, hogy a büféhez menjen és enniavót vegyen magának az utra. Mig a vásárlás tartott, több mint 4000 lejt és bevásárolt cikkeket tartalmazó batyuját letette egy padra s mikor visszafordult, hogy ismét magához vegye, meglepetten vette észre, hogy eltűnt a helyéről. Azonnal végigkutatatta a várótermet, de seholsem akadott a nyomára. Bosszankodva felsietett a vonatra, mely már indulni készült s mikor az egyik harmadosztályú fiúkébe lépett, csodálattal vette észre, hogy az ablak mellett ott ül egy idegen férfi, aki az ő batyuját tartogatja a kezében.

A tolvaj, amint észrevette őt, úgy megijedt, hogy otthagya a batyut és a felszállással ellenkező oldalon leszaladt a vonatról. Barucz üldözni akarta a tolvajt, azonban a vonat már mozgásban volt és kifelé indult a pályaudvarról. A lopás körülményeiből ítélve, valószínű, hogy a tolvaj nem timisoarai (temesvári), hanem Temesvár és Radna között lakhatik valamelyik faluban, mert különben nem ült volna fel a radnai vonatra. A batyuban hiánytalanul megvolt az egész összeg és a többi cikk is, mert ugyiltszik a tolvajnak nem volt annyi ideje, hogy a batyut kioldozza és tartalmát magához vegye.

Haldoklik a nyár . . .

Lella, nakolet virága . . .

Zajlik a Dnjeper . . .

6965

a három legújabb charleston. Pompásabb táncmuzsikákat ezer kotta között sem találhat! Győződjön meg róla. Kottája darabonként 40.— lej.

MORAVETZ kiadás, mindenütt kaphatók.

Ötezer munkanélküli van Aradon de a munkafelügyelés statisztikája nem mutat ki munkanélküliséget

A munkanélküliek türelmetlenül várják a hatóság segítő kezét.

(Arad, január 21.) Ma reggel az aradi munkanélküliek hatalmas tömege, mintegy négyezren gyülekeztek az aradi Munkás-Otthon épülete előtt, hogy tüntető felvonulással demonstráljanak a megígért munkanélküli segély kiutalása érdekében. A helyszíntre kivonult a rendőrség, azonban beavatkozásra nem került sor, mert Baga és Vostinár munkásvezérek megnyugtató beszédekkel csillapították az izgatott hangulatot. Elmondották az összegyűlt tömegnek, hogy Georgescu János prefektus haláreozottan megígérte a segítséget, most azonban Bucuresztben tartózkodik és hazaérkezése után bizonyára eleget tesz ígéretének.

Ezzel kapcsolatban írjuk meg, hogy a munkanélküliek nyomorgó serege felvonulásban manifesztálja Aradon a hatalmas állás- és munkahiányt, addig az aradi munkaügyi felügyelés hatáskörébe tartozó munkaközvetítő hivatal érdekes diagrammában megállapítja, hogy Aradon az

elmúlt esztendőben 6742 üres állással szemben mindössze 6196 állástkereső munkás mutatható ki Aradvárosában. A kissé furcsa képet festő statisztikára vonatkozólag kérdést intéztünk az inspektorátusnál, hogyan lehetséges mégis az, hogy ilyen megnyugtató diagramma ellenére is ijesztően nagy Aradon a munkanélküliség, amely hovatovább katasztrófával fenyeget. Érdeklődésünkre azt a választ kaptuk, hogy a látszólagos munkabőség dacára lehet munkanélküliség, mert bár való a statisztikai kimutatás, de viszont a munkanélküliek zöme egy szakmabeli (vas, fém- és fémipar) míg a munkahelyek leginkább speciális szakmában vannak, amelyekre viszont Aradon nincs munkás. Tehát sok szegény lakatos, ha kitanulta mesterségét, talán tanuljon meg utána tortát csinálni, mert egy becsületes mesterséggel ma kenyeret keresni — láthatjuk — aligha lehet.

Georgescu prefektus sikeres utja Bucuresztben.

A prefektus a megye sok fontos dolgát eredményesen intézte el.

(Arad, január 21.) Georgescu János megyei prefektus több napja Bucuresztben tartózkodik, ahol fontos megyei ügyeket intéz el. Ma távirat érkezett az aradi prefekturára a prefektustól, aki közli, hogy a fontosabb ügyeket, így a megyei szanatórium felépítésének ügyét, az állami támogatással Borossebes mellett felállítandó mintagyümölcsös kérdését, a Körös-part befásításának

és az aradmegyei jégkárosultak kártalanításának ügyét sikerült máris elintéznie a miniszteriumban és a jóváhagyott kérdések aktáit magával hozza Bucuresztből, ahonnan néhány nap múlva érkezik vissza. A prefektus eredményes utjának híre az érdekeltek körében természetesen nagy megelégedést keltett.

Szokatlan incidens egy aradi ügyvéd és egy pénzügyi tisztviselő között.

A tulzott adóbehajtás újabb esete Aradon. — Amikor a pénzügyi közeg a csódtömeget akarja elvinni a törvény világos rendelkezése ellenére. — Panaszos beadvány a pénzügyi hatóság eljárása ellen.

(Arad, január 21.) Nagy feltűnést keltő incidens történt ma délután egy ismert nevű aradi ügyvéd és az aradi pénzügyigazgatóság egyik tisztviselője között, természetesen megint tulzott adóbehajtási ügyből kifolyólag. Hónapokkal ezelőtt történt, hogy a Gross és Rendi-féle aradi szabócég csődbe jutott. A törvényszék dr. Örfi Gyula aradi ügyvédet nevezte ki csódtömegegondnoknak. Csakhamar megalakult a csődválasztmány, felvették a ieltárt és a választmány elhatározta, hogy a csőd anyagát képező raktárt szabadkézből való eladás útján értékesíti. Az értékesítés már vagy három hete folyik is a legnagyobb rendben dr. Örfi Gyula csódtömegegondnok személyes felügyelete alatt.

Ma délután azonban váratlan eset zavarta meg az árusítást. Az üzlethelyiségben ugyanis megjelent Nagy Gyula aradi pénzügyigazgatósági tisztviselő és bejelentette, hogy az áru-raktárt lefoglalja és az árukat elviszi adótar- tozás fejében. Dr. Örfit meglepte ez a különös fellépés s nyomban hivatkozott arra, hogy itt ő a csódtömegegondnok és épen ezért nem engedheti, hogy az áruaktárból bármit is elvi- gyenek annál kevésbé, mivel ő az árukért a csődbírósággal, de meg a hitelezőkkel szem- ben is büntetőjogi felelősséggel is tartozik. Az ügyvéd e törvényen alapuló érvelése azonban nem sokat használt, mert a pénzügyi tisztvi- selő ragaszkodott ahhoz, hogy az árukat elvi- szí. Örfi dr. felajánlotta, hogy a pénzügyi köz- zeg vegyen fel foglalási jegyzőkönyvet és a helyzetről pedig tegyen illetékes helyen jelen- tést; a kiküldött tisztviselő ezt sem fogadta el, ő mindenáron az árut akarta összepakolni és elvinni. Az ügyvéd erre viszont kijelentette,

hogy ebben a szándékában — épen tömeg- gondnoki megbízására való tekintettel — feltétlenül meg fogja akadályozni a tisztvi- selőt. Mindaketten erősen ragaszkodtak állás- pontjukhoz, mire heves vita fejlődött ki a csódtömegegondnok és az adóbehajtó tisztvi- selő között, aki közben — több ízben is — valósággal rátámadt az ügyvédre s formális erőszakkal akarta az árukat elvinni. Amikor ez így sem sikerült, Nagy rendőrtért futott. A rendőr hajlandónak is mutatkozott arra, hogy Nagynak asszisztáljon, erre azonban Örfi ki- jelentette, hogy még teste épsége árán is meg- védi az áruaktárt, amelyet neki a törvény értelmében és a törvényszék rendelkezése folytán feltétlenül meg kell őrizni és értékesi- teni, a hitelezők érdekében. Az adóbehajtó köz- zeg végül is belátta, hogy sehogy sem bol- dogul, erre aztán azt ajánlotta, hogy menje- nek el együtt a pénzügyigazgatóhoz.

Ugy is történt. A pénzügyigazgató azon- ban — még furcsább módon — az adóbehajtó álláspontjára helyezkedett és utasította Na- gyot, hogy jelentse fel dr. Örfit hatóság elleni erőszak címén. Dr. Örfi Gyula erre még ma terjedelmes memorandumot intézett a csődbi- rósághoz és védelmet kért attól, a hatóságok erőszakoskodása ellen. Felkérte a bíróságot arra is, tegyen szükség esetén az igazságügy- minisztériumnak is jelentést az esetről, az erőszakoskodó adóbehajtót pedig jelentse fel hivatalos hatalommal való visszaélés címén.

Jogászai, de kereskedelmi körökben is igen nagy érdeklődés kíséri a különös incidens esetleges további fejleményeit s nagy érdeklő- dés előzi meg az illetékes igazságügyi fóru- mok döntését.

Mindenkinek
érdeke, hogy **AMITIÉ** bélyege le-
gyen, hogy

részt vehessen a januári szelvénybeváltáson.

Pesti bankigazgató tragédiája.

Vádak egy aradi cég ellen.

Gábor Tibort súlyos tőzsdevesztéssel kergették a halálba. — Az öngyilkosság megrendítő részletei.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Gábor Tibor budapesti bankigazgató öngyilkossága nagy feltűnést és megütközést keltett a magyar főváros pénzügyi és gazdasági köreiből. Gábor Tibor, a budapesti Nemzeti Pénzváltó Bank tőzsdediszponense, — mint azt mai számunk- ban megírtuk — a budapesti Bristol-szálló egyik negyedik emeleti szobájában föbelötte magát és mire rátaláltak, meghalt. Mára kide- rültek a tragikus tett okai is és ezek főként anyagiak voltak. Gábor Tibor ezelőtt három nappal szállt meg a Bristolban, de egészen tette elkövetéséig nem lehetett rajta észre- venni, hogy milyen sötét tervekkel foglalko- zik. Tegnap reggel hét órakor még telefonált a szállóból valahová, aztán felment szobájába és elkövette végzetes cselekedetét. A rend- őri bizottság ebből arra következtet, hogy Gá- bor már három nappal ezelőtt akarta elkövet- ni tettét, de tegnap reggelig várt valami segít- ségre és az említett telefonbeszélgetés meg- foszthatta minden reményétől.

Az öngyilkos két levelet hagyott hátra. Az egyiket apjának, Gábor Ignác mérnöknek írta, a másikat pedig legjobb barátjának, Bé- keffy Géza lapszerkesztőnek. Ez utóbbi le- vélben őszintén feltárta súlyos anyagi helyze- tét és elmondta, hogy elvállalta barátai és ismerősei bankügyeit, ezeknek pénzét elspe- kulálta. Az öngyilkosság gondolatával már hónapok óta foglalkozott, de azt remélte, hogy mégis tudja valahogyan szánálnia magát. Ezek a reményei nem is voltak egészen alap- talanok, hiszen gazdag ember volt, aki gazdag rokonsággal rendelkezett és néhány anyagi krízisen már szerencsésen keresztülment. Ez- uttal azonban oly súlyos veszteségek érték — különösen a Danica részvényeken vesztett rengeteget — hogy képtelen volt helyzetéből kilábalni és ezért vette a revolvert kezébe. A Nemzeti Pénzváltónál a tragikus halálhír után azonnal elrendelték a vizsgálatot, amelynek során kiderült, hogy Gábor a banknál semmi- féle szabálytalanságot nem követett el.

Békeffy Géza, Gábor jóbarátja egy pesti lapnak tett nyilatkozatában elmondotta, hogy jóhiszeműen egy jönevű aradi céget szerzett meg komitensül bankjának, a cég azonban fizetési zavarokba került, úgy, hogy Gábort tet- ték felelőssé a jelentékeny differenciáért. E nyilatkozattal kapcsolatban egyes budapesti lapok arról adnak hírt, hogy a szóban forgó aradi vállalat az Éles Ármin fűszernagyke- reskedő cég lenne.

Értesülésünk szerint azonban ez a híradás nem egészen fedi a tényeket. Az Éles Ár- min-cég szanalása ügyében még mindig foly- nak a tárgyalások, tehát még nem is lehet tudni, hogy e részről érhetne volna-e károsó- dás Gábor Tibort s az milyen nagyságu lett volna. Egyébként úgy tudjuk, hogy Gábor Tibor öngyilkossága teljesen független az Éles- céggel való összeköttetésétől és azt nagy tőzsdevesztéseivel és a Danica részvényekkel való spekulációja idézte elő.

SCHMIDTHAUER-Igmándi keserűvíz reggelt előtt fél pohár-
ral langyosan használva
megtisztítja a szervezetet, a belekben képződő rothadós anyagoktól, élénkíti a mirigyek működését, felris-
síti a vérkeringést, megelőzi az érelmeszesedés és az öregségi elváltozások kifejlődését.

Egerek és patkányok tömeges kiirtására vegyes

RADIKÁL BAKTERIUMOS PATKÁNY-IRTÓ HUSKIVONATOT.

Olcso és az eredmény biztos. Emiatt és háziállatra veszélytelen. hatóanyaga csak a patkányt öli meg. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában.

Irodalom és művészet

„Fehér indiánok.”

Szövegét írta: Kaszab Géza. Zenéjét szerzte: dr. Reusz Miklós.

(Operett-bemutató Aradon.)

Kaszab Géza, tragikus elhunyt aradi újságíró úgy él az emlékezetben, mint a pezsgő humor nagymestere. Dr. Reusz Miklós, aradi sörgyáros pedig úgy lépett ma este muzsikájával elének, mint ismeretlen komponista. Kaszab Gézában kissé csúszottunk, dr. Reusz Miklósnak viszont meglepően komoly tudású zeneszerzőt ismertünk meg. Kaszab Géza mentsége, hogy átdolgozatlanul hagyta vissza a librettót; 1920-ban talán nem volt annyira „raffinált” az ízlés még az operettel szemben. Ma már nem tud érvényesülni úgy, mint régen egy ily kedves, naiv komédia, meglátszik ugyan, hogy író munkája. Hatalmas, tomboló siker volt a ma esti premier. Már csak a kellenésen hullámozó muzsika is megérdemelte ezt. Szerző és ritmikus tánczenében egyaránt otthonosan komponál dr. Reusz Miklós. Egész sereg gyönyörűen hangszerezett, csodaszép melódia árad felénk, ez a zene bármely fővárosi színpadon is helyt állana. Nem az udvariasság obligója mondhatja velünk ezt a dicséretet, de kétségtelen, hogy dr. Reusz Miklós kompozícióját valóban pompásak és joggal mondhatjuk, hogy az idei szezon operett-termésének ez volt a legjobb muzsikája. — Bérletiszünetben volt a bemutató; régi szép operett-premierekhez hasonlóan nagy ház. Tul a premieren az érdekesség is vonzott: két helyi szerző darabja. És bár ilyenkor szokásos az előítélet, mégis kezdettől fogva tüntető lelkesedéssel kísérte a közönség a premiert; nagy tetszés fogadta a színház operett-újonságát, a mely kétségtelen, még sok táblás házat fog vonzani.

Az előadás méltóképen simul a forró hangulatához Hetényi D. Elemér vezetésével az egész operett-személyzet szállt sikra a sikerért és diadalt is aratott Lengyel Irén, Betegh Béby, L. Kiss Mariska, Galetta Ferenc, Győző Alfréd, Deésy Jenő, ifj. Szendrey Mihály, Kun Dezső, Olasz Lajos, Földes Mihály s a többiek mind-mind sok igyekezettel vitték sikerre az operettet. Külön kell kiemelni Csányi Mátyas pompás hangszerezését és dirigálását, valamint Hetényi D. Elemér precíz rendezését. A közönség tapsai sürin hangzottak fel a nyíltszínen, valamint a felvonások között is és sokszor szólították a lámpák elé a jelenlevő zeneszerzőt: dr. Reusz Miklóst, valamint az operett nagyszerű szereplőit.

Heti műsor. Vasárnap d. u. 3-kor: Mesék az írógepről, operett. (Rendes helyátrak.) 6 órakor: Szombatesi hölgy, vigjáték. (Mérsékelt helyátrak.) Este 9 órakor: Fehér indiánok operett. (Bérletiszünet.) Hétfő: Fehér indiánok, operett. (C. bérlet.) Kedd délután 4 órakor: Iglói diákok, operett. (Félarú ifjusági és népelőadás.) Este: Román előadás. Szerda: Fehér indiánok, operett. (A. bérlet.) Csütörtök: Vén leányok, színmű. (Novák Irén bucsuja. Bérletiszünet, premier-helyátrak.) Péntek: Külváros, dráma. (Bemutató-előadás. B. bérlet.) Szombat este 8 és fél órakor: Külváros, dráma. (C. bérlet.) Este 10 és fél órakor: A Cirkuszhercegnő paródiája, nagy farsangi estély.

Az aradi polgári jótékony négyzet második januári kulturdelutánját 29-én, vasárnap délután 5 órakor tartja meg a Minorita Kulturház nagytermében. A délutánon fellép Várady Margit énekesnő, aki dr. Szele Károly zongorakísérete mellett műdalokat ad elő, dr. Olosz Lajos kölfeményeivel, Pintér Ilona novellájával teszi nivóssá a műsort, amit még sok szép szám tarkít. Jegyek az Apponyi Testvérek főtéri dívatüzletében kaphatók, 20 lejes árkban.

Végigszélhámoskodta Erdélyt

a hozománybiztosító „vezértitkár” ur.

Ujabb terhelő adatok merültek fel Emerich János ellen.

(Arad, január 21.) Az Aradi Közlöny mai számában hirt adott a rendőrségnek ama nagy feltűnést keltő nyomozásáról, amelynek alapján előzetes letartóztatásba helyezték Emerich Jánost, aki a beérkezett feljelentések alapján, nagyszabású szélhámosságokat követett el Aradon. Emerich szélhámosságának nyilvánosságra hozatala után, a rendőrségen számosan jelentkeztek már, akiket kisebb-nagyobb összegekkel megkárosított. A feljelentők elmondották, hogy Emerich, aki a Globus hozománybiztosító-intézet vezértitkárának mondotta magát, a legfantasztikusabb mesékkel csalta ki áldozataitól a pénzt. Azt állította, hogy néhány hónapig kell csak a díjat fizetni és a felek megkapják a biztosítás összegét. A tájékozatlan emberek elhitték a mesét és szívesen fizettek Emerichnek, aki bélyegzőkkel ellátott okmányokkal és nyugtákkal igazolta az összegek átvételét. Ma olyan értesítés érkezett a rendőrségre, hogy Emerich Clujon (Kolozsváron), Sibuban (Nagyszebenben) szintén az aradihoz hasonló működést fejtett ki. A rendőrség a két város nyomozó hatóságaihoz kérdést intézett a letartóztatott ember viselt dolgaira vonatkozólag.

Megszűnik a brádi és zombolyai sziguranca.

Nagyarányu változások a curtici-i határrendőrség tisztikarában.

(Arad, január 21.) Bunchetiannu István timisoarai állambiztonsági vezérfelügyelő nagyarányu változásokat tervez a kerületében. A vezérfelügyelő a következő intézkedésekre és áthelyezésekre tett javaslatot a helyigminisztériumnak: Február elsejével megszűnik a zombolyai és brádi állambiztonsági hivatal, amelyek személyzetét a felügyelőséghez és az egyes határrendőrségekhez rendelik be majd szolgálattételre. Így Garvescu elsőosztályú komiszáriust a zombolyai határrendőrséghez, Constantinescu C. komiszáriust pedig Brádról Dévára helyezik. Az egyes határrendőrségek-mél pedig a következő változások lesznek:

Slavila Miklóst Curticiról a zsámi határrendőrséghez, Gave Sándort Curticiról Keresztésre, Demetriade Miklóst Targul-Secuesoról Curticira, Zamfir Miklóst, Poata Constantint és Muntean Mihályt Curticira, Citeala Mihályt Pécskára, Monda Vasiliét Otlacáról Stamora-Moravicára, Iles Gábort Moravicáról Otlacára, Cartian Horatiust Temesvárról Herkulesfürdőre, Albu Jánost Curticiról Aninára helyezik át. Popovici Cornel másodosztályú komiszáriust a temesvári állambiztonsági hivataltól a curtici-i határrendőrséghez helyezik át.

Az aradi színházi iroda hírei. A fehér indiánok példátlanul zajos és forró sikere valósággal felvillanyozta az egész színházat. Messze kiemelkedik a helyi szerzők darabjai közül dr. Reusz Miklós és Kaszab Géza operettje, amely szellemes, ötletes és fordulatos és a muzsikája könnyed, dalamos, ritmikus és minden kelléssel rendelkező, hogy egy-kettőre népszerű legyen. A nagyszerű újonság vasárnap, hétfőn és szerdán kerül színre és ezeken a napokon rendes bérletben írták a nagyszerű operettet. Vasárnap délután 3 órakor a Mesék az írógepről van műsoron rendes esti helyátrak mellett a premier elsőrendű szereposztásában. Délután 6 órakor az utóbbi idők legnagyobb sikerű prózai újonsága, a Szombatesi hölgy kerül színre mérsékelt helyátrakkal. — Novák Irén bucsuja. Csütörtök este forró s szeretetteljes estéje lesz a színháznak. Ekkor bucsuzik az aradi közönségtől és a színpadtól Erdély legkiválóbb művésznője Novák Irén Harminc esztendősi sikereiben gazdag működés után mond bucsút sikernek, diadalnak Novák Irén, a legszébben beszélő magyar színésznő. Legutolsó fellépte a Vén leányok című nagyszerű angol színműben lesz. Ebben a darabban Novák Irén egyik legnagyobb szerepét játsza, amellyel már annak idején is maradandó sikert aratott. A bucsuzó művésznő iránti tiszteltől és szeretetből a színház elsőrendű tagjai vesznek részt az előadásban. — Külváros, Reinhardt, a legnagyobb rendező ezzel a drámával aratta mostani amerikai turnéján legnagyobb sikerét. A budapesti Magyar Színháznak még mindig műsordarabja Frantisek Langer cseh író drámája, amelyet pénteken mutat be az aradi színtársulat. Az újonság iránt, amelyben a prózai együttes legkiválóbb tagjai játszanak, városzerzte nagy az érdeklődés. — Az iglói diákok, Farkas Imre pompás magyar levegőjű operettje kedden délután 4 órai kezdettel, félhelyátrak mellett kerül színre. Ez az előadás, amelyben úgy az énekes személyzet, mint a próza erősségei vesznek részt, ifjusági és népelőadás lesz. — A Cirkuszhercegnő paródiája Szilveszter éjszakáján zajos kacagást váltott ki a nagyszabású közönségből. Ezt a nagyszerű bohóságot játsza szombaton este 10 és fél órakor a színház egy nagyszabású farsangi estély keretében.

Tízéves a „Vasárnap”.

Aradi irodalmi folyóirat jubileumára.

Szerényen, egészen halkan ünnepli meg egy aradi irodalmi folyóirat tízéves fennállásának jubileumát. Egy kis visszpillantás a lap végén jelzi csupán azt, hogy a „Vasárnap” c. szépirodalmi szemle a XI. évfolyamba lépett. Sokan talán most eszmélnék csak rá homályosan, hogy van egyáltalán egy ilyen lap Aradon, lesznek, akik a „nem érdekel” gesztusával mellőzik ezeket a sorokat is, de vannak, a kiknek örömet, büszkeséget, öntudatigulást jelent a csendes ünnep. És az ünneplők sem lehetnek kevesen, mert hiszen akkor nem érhetne meg volna a jubileumot a „Vasárnap”.

Unneprontás és meddő dolog is volna talán most arról medítálni, hogy ez a folyóirat, amely katolikus jellegénél fogva az u. n. „fehér” irodalom védbástyája, miért az és miért sorolja az „ellenség” vezéreinek sorába Anatole France-t, Szomorvty, vagy Szabó Dezsőt, miért negligálja Wilde Oszkár örök igazságát és tesz különbséget „erkölcsös” és „erkölcstelen” irodalom között, hiszen nem ez aktuális mostan. Inkább az a figyelemre méltó, hogy a mai sivár anyagi viszonyok között tízéves tudott lenni a „Vasárnap”, jubilálni képes egy erdélyi magyar szépirodalmi folyóirat. Pusztán ez a teljesítmény is elismerő mondatokra vezet a tollat és biznyságát adja annak is, hogy kell a közönségnek az is, amit a „Vasárnap” nyújt, olvassák a lap íróinak és költőinek alkotásait és gyönyörködnek azokban. Nem is olyan különös ez. Az erdélyi magyar irodalom igen jól ismert és félmjelzett neveivel találkozhat az ember a finom papírra nyomott hasábon, sőt Mécs László és más hasonló nagyságu poéták is felekeresik írásaikkal a lapot.

És most nekiindult a „Vasárnap” a második decenniumnak. Bizakodón, hittel és némi jogos büszkeséggel is. Az ut most sokkal simább, a göröngyös nehéz részek már a háta mögött vannak és a célkitűzés távolában a mindent átfogó szeretet békés mező villannak meg bizonyára az irányítók és a vezetők előtt. Lehet, hogy fantáziák fata morganaja rezeg csupán a horizon alján, de lehet, hogy valóságok kékje leng a messziben. Erre talán majd a második évtized ad feleletet. (f. e.)

U R A N I A	Ma fél 12 órai	Jön I	Jön I	Ma d. u. 3 órakor	U R A N I A
	matiné műsora	IVAN MOSJOUKIN-nal	Strogoff Mihály	zsölye: 15 lej.	
	SEJK FIA			páholyü és: 20 lej.	
	Rudolf Valentinovai		mindkét rész egyszerre		
	5, 10 15 lejes helyátrak				

Fényesen sikerült a rendőrtiszti bál Aradon.

Zsefőlétség megtelt a Központi nagyterem. — A bál nagyon érdekes hangulatban reggelig tartott.

(Arad, január 21.) Nagyszerű siker jegyében, csillogó hangulatban folyt le ma este a rendőrtisztek bálja Aradon. Már este 6 órakor teljes pompájában ragyogott a Központi-szálloda nagyterme. A művészi izléssel feldíszített táncteremben csupán az utolsó simitásokat végezték a rendezőség tagjai. Filotti Zamfir rendőrprefektus a legapróbb részletekre kiterjedő figyelemmel adta meg az utasításokat, hogy a belépők már az első pillanatban is kellemes impressziókat szerezzenek. Iancu Traian rendőrigazgató, Stana Traian inspektor, Sabau Cornel a népesedési hivatal főnöke és a rendőrtisztikar valamennyi tagja, mindnyájan nagy és eredményes munkát végeztek, amelynek hatása már a táncmulatság megkezdése előtt látható volt. Domán Sándor nagykereskedő maga ügyelt fel, hogy gyönyörű szőnyegeit izléselesen helyezték el a termekben, ahol a szőnyegekön kívül Olasz Lajos színművész és festőművész nagyszerű karrikatúráit díszítették a falakat. Friss fenyőárat terjengelt az összes helyiségekben, amelyeket az ügyesen felaggatott fenyőágak frissekké, üdéké varázsoltak. Nyolc óra tájban a stílusosan feldíszített büfébe már hordták az izletes étel- és italneműket és a ragyogó fényesített táncterem várta a vendégeket. Kilenc óra után elhelyezkedtek a zenészek és ott volt a bál teljes száma rendezősége. A ruhatárban Barbulescu rendőrségi tisztviselő irányítása mellett udvariasan segítették le a belépő vendégek bundáit. Felcsendült egy-egy hang a zongorán és megpendült egy-egy hur a hegedűkön. Mindenkinek lángolt az arca, mindenkinek érezte, hogy ezen a táncmulatságon egy nagyszerű éjszakával gazdagította emlékeit.

Eleinte lassan, majd nagyobb tömegekben jöttek a vendégek. Finom parfüm és ienyő illat, a susogó selymek hangja, a misztikus jelmezek, pompás, meleg, nagy hangulatról támaszkodtak. Belibbentek az ezüst- és aranycipőjű, lenge szárnyu lepkék, a fehér, fekete selymes ruhákba burkolt Pierrok és Pierettek, ott az éj királynője ragyogtatja tízes szemeit álarc alá. Itt egy szelid sárga rózsa mosolyog. Arra Mefisztó terjeszti ki denevérszárnyait, mellette Gretchen lépked finom mozdulattal a sima parketten. Megérkezik a bál védnőknője Filotti Zamfir rendőrprefektus neje, akít a rendezőség ünnepélyesen fogad. Megkezdődik a tánc. Az erkélyen elhelyezett cigányzenekar rázendít a román nemzeti táncra, amelyet valcer követett és jöttek a legmodernebb táncok; felváltva játszott a cigányzenekar és a jazzband. A hangulat percek alatt forróvá vált és az maradt reggelig. Éjfél felé az aradi szintársulat tagjai: Pallay Paula, Szabó Gizi, Sugár Ica, Juhász Joli, Juhász Etta, F.-Kovács Piri, Navraskaja Szonja és Ágay Margit táncosnőkkel szerepeltek a közönség hatalmas tetszése mellett, majd Weinberger Lajosné tapsolta meg a közönség, aki szintén táncokat adott elő Gellért Pál stílusos zongorakiséréte mellett. A kitünően sikerült kabaré után még inkább emelkedett a hangulat, folytatódott a tánc, a vig charlestonok, komoly ütemű tangók egymást érték és a beköszöntő hajnal első sugarai is egyttalálták a megjelenteket.

A megjelent hölgyek névsorát a bál rendezősége a következőképen állította össze: báró Nopcsa Elekné, Filotti Zamfirné, Georgescu ezredesné, Paunescu ezredesné, dr. Robu Jánosné, Alexandrescuné, Petrescuné.

APOLLO MA VASARNAP

NAGY MATINE
„KINAI KALAND”
POLA NEGRI
parádés szerepében.

Kezdet: 1/2 12 órakor. Helyárak: 5—10—15

dr. Cotioiu Romulné, Stana Traianné, Sabau Cornélné, Mesesan Traianné, Hara Todoriné, Serbanescu Mihályné, Moscu Jenóné, Schinagel Franciska (égi királynő), Petrescu Livia, Pacurar Ilonka, dr. Cozma Demeterné, Lukács Juliska, Ciorascu Takené, Muntean Györgyné, Muntean Ilona, Niculescu mérnök- és leánya, Scarciu Livia (román paraszt), Mladin Jenóné, Groncu Margareta (lengyel attasé), Crisan Sidonia (bohóc), Crisan Mariora (nemzeti), Crisan Györgyné, özv. Sarbuti Jánosné, özv. Solymosan Jánosné, Bartlenszky Ödönné, Bartlenszky Magda, Zab Margit, Halik Péterné, Baneth A., özv. Eder Konrádné, Solymosan Julia, Solymosan Mancsi, Solymosan Julia, Sarbuti Florica (nemzeti), Manolescu Károlyné, Komlody Aranka (Gábor diák), Bodea Adél (táncosnő), Maxim Renéné, Herbststein Jolán, Bartlenszky Mancsi (nemzeti), Schauer Bernáthné, Játyin Mancsi (görög virágárus), Deutsch Kálmáné, Toma Mancsi.

Letartóztatták Bécsben a szélhámos aradi cérnakirályt.

Soltész Tibor a bécsi rendőrség foglya. — Megindult ellene a kiadatási eljárás.

(Arad, január 21.) Annak idején országosan nagy port vert fel Soltész Tibor aradi cérnakereskedő bűnös szökése. Ebben az ügyben mára váratlanul szenzációs fordulat állott be. Az aradi ügyészséghez ugyanis ma leirat érkezett a bucaresti-i igazságügyminisztériumból, amely azt adja hírül, hogy Soltész Tibort, 1926. év elején Aradról megszökött cérnagykereskedőt Bécsben, az ottani hatóságok őrizetbe vették és azért most az aradi ügyészségnek január 25-ig táviratilag kell közölnie, hogy kérjék-e Soltész kiadatását az osztrák hatóságoktól.

Soltész Tibor — mint még élénk emlékezetben van — több millió lejes sikkasztás, csalás és hasonló bűncselekmények elkövetése után szökött meg Aradról és az annak idején ellene beadott feljelentések valóságos lavínja folytán megindult nyomozás szerint Magyarországon keresztül, Németország felé vette útját, hogy onnan Amerikába szökjön át. Soltész Aradon — mint ismeretes — rendkívül költséges életmódot folytatott, autót tartott és pezsgős dáridóin százezreket költött el. Természetesen mindenkinek feltűnt a fiatal, alig 27 éves kereskedő költséges, azonban csak szökése után derült ki, hogy Soltész rutul visszaélt hitelezői bizalmával s így több aradi kereskedőn kívül két olaszországi cérnagyarat is megkárosított, összesen közel húszmillió lej erejéig, amelyek aztán itteni képviselőik útján bűnvádi feljelentést tettek az ügyészségen Soltész ellen, aki azonban ekkorra már régen túl járt a határon, s mint hozzártatózóinak írta, Amerikába hajózott át. Hogy azonban ez még sem történt meg és hogy az aradi ügyészség körözölevele alapján az osztrák hatóságoknak Bécsben sikerült legutóbb elfogni a szélhámos nagykereskedőt, bizonyára érdekes momentumokat takar arra nézve, hogy Soltész miért nem tudta teljes egészében végrehajtani, bizonyára jóelőre elkészített tervét.

özv. Lichtig Hermáné (nemzeti), Deutsch Kató (spanyol táncosnő), Játyin Györgyné, Amigó Rózi, Kelle Rózsika (suszterinas), Gonda Adámné, Gonda Juci, Kelle Juliska, Kovács Ilona (attasé), Balán Andrásné (marquise), Barbulescuné, Popán Gáborné, Geil Józsefné, Greil Rózsika, Budayné, Danciu komiszárné, Kancsur Ilus (szin-fantasia), Krallitz Berta (ördög), Damjanov Mancsi (ördög), Bugariu Pálné, Valenta Irén, Valenta Antalné, Demeter Berta, Fazekas Juliska, Fodor Bözsi-ke, Crisan Mancsi, Fodor Antalné, Gligorescu Emilia, Gligorescu Mariska, Nagy Zsigáné, Sztury Györgyné, Sztury Margit, Pop Laura, Sarbuti Florica, Soimosan Livia, Soimosan Lukrécia, Feinkuchen Paula, Feinkuchen Regina, Pataky Sándorné, Scheitzner Mihályné, Scheitzner Mancsi, Sergesan Aurelné (attasé), Riesz Mátyásné, Riesz Juliska, dr. Ciuciu Cornélné, Scherer Árpádné, Harduti Vazulné, Felician Lucia, Georgovan Gizi, Benkő Béláné, Czuray Mihályné, Mánva Lajosné, Pintér Mária, Fiel Ilonka, Bordó Bözsi, Ferenczy Ilus, Sziklay Gizi, Zevencuta Jánosné, Gaboreilly Gizi, Ungurean Kiári és még igen sokan.

Az igazságügyminiszter szenzációs hirdását Niculescu főügyész vette kézhez, aki még a délelőtti órákban érintkezésbe lépett ez ügyben a rendőrség bünygyi osztályával, aztán pedig megfogalmazta a táviratot, amelyben kéri Soltész további fogvatartását, egyben pedig előterjesztést tett az igazságügyminisztériumnak a kiadatási eljárás sürgős megindítására. A két távirat azóta talán már el is jutott rendeltetési helyére és remélhető, hogy Soltész ezek után hamarosan visszakerül Aradra, hogy számot adjon elkövetett bűncselekményei felől.

Tragikus gyász érte

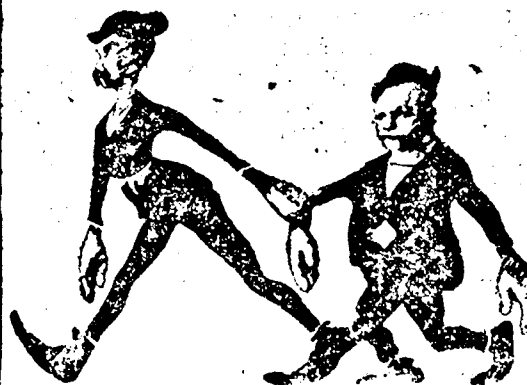
az öngyújtással vádolt pancotai ma omlajdonost.

(Arad, január 21.) Radu Pascu vizsgálóbíró ma kivételes engedélyt adott az öngyújtás vádja miatt vizsgálati fogságban lévő Franck Ádám pancotai malomtulajdonosnak arra, hogy 48 órára elhagyhassa az ügyészség fogházát. Franck Ádámot ugyanis megrendítő gyász érte, amennyiben felesége a legutóbb kiállott izgalom következtében elhunyt s a család dr. Sarbu György ügyvéd útján intervenciált a vizsgálóbírószágon Franck érdekében, akinek azonban a temetés után vissza kell térnie a vizsgálati fogságba. Az ügyben eddig lefolytatott vizsgálat megállapítása szerint egyébként a leégett malom az egyik timisoarai biztosító intézetnél csupán 2 és fél millió leire volt biztosítva, míg ezzel szemben Franck több, mint öt millió lej tüzkárt szenvedett. Ilyenformán teljesen kizártnak látszik az a feltevés, hogy öngyújtás történt volna s mint különben is megállapítható, már az első nyomozás ellenséges indulatu volt. Ezért valószínű, hogy Franck Ádámmal szemben a legrövidebben elejtik a vádat.

APOLLO

MA

VASARNAP

MINT HALÁSZOK

mutatkozunk be egy izgalmas vigjáték keretében, mely 8 felvonásból áll.

TFLJESEN FELESLEGES, HOGY JÓKEDVET, KACAGÁST MÁSHOL SZEREZZEN BE, ARRÓL MINT JÓ HÁZIGAZDÁK MI GONDOSKODUNK.

PATT és PATACHOV

H I R E K.

Csökkent

a válóperek száma Aradmegyében

Roszzabodott a megye bűnügyi helyzete. — Az aradi törvényszék beszámolója a múlt esztendőről.

(Arad, január 21.) Neubrunn Jenő törvényszéki fődirektorgazgató most állította össze az aradi törvényszék elmúlt évi ügyforgalmának statisztikáját, amely a jogorvoslás tükreben érdekes adatokkal szolgál Arad és a megye gazdasági és morális viszonyairól, amely az 1926-os évvel szemben lényeges rosszabbodást mutat, amennyiben 1927-ben átlagosan 30 százalékkal több ügy érkezett az aradi törvényszékhez, mint 1926-ban. Eszerint beérkezett összesen 1071 új elsőfokú per; befejeztek 1329 pert; az előző évi hátralékokkal együtt folyamatban van 2591 ügy. Polgári felebbezési ügy érkezett 1683; befejeztek 1294 pert, folyamatban van 2940 ügy. Pszenkivölly felebbezési ügy érkezett 199, befejeztek 172-t, folyamatban van 173 ügy. Elsőfokú büntető ügy érkezett 1014, befejeztek 582 ügyet, folyamatban van az előző évi hátralékkal együtt 2593 ügy. Büntető felebbezési ügy érkezett 764, befejeztek 574-et, folyamatban van 690 ügy. A nyomozó gazdasági viszonyokra jellemző, hogy az előző évi 13 csődüggyel szemben 1927-ben megnyitottak 27 csődöt, amelyhez hasonló nagy szám még nem szerepelt az aradi törvényszék eszébrőségénél; folyamatban van 47 csődügy. Az elmúlt évben összesen 85 csődkeresetet nyújtottak be. Ezzel szemben érdekes, hogy Aradon és a megyében a válóperek száma lényegesen mecsappant, amennyiben 1927-ben összesen 598 válókeresetet nyújtottak be az előző évi 635 keresettel szemben. Az aradi törvényszéknél az elmúlt évben a különböző tanácsok 7642 ügyben tartottak érdemleges tárgyalást és 222 ügyet intéztek el nyilvános tanácsülésben. A hozott ítéletek száma is meghaladja a múlt évi ítéletek számát, amennyiben 1927-ben összesen 2843 érdemleges ítéletet és 246 ügydöntő határozatot hoztak. Szaporodtak a vizsgálóbírói ügyek is, így az előző évi 455 ügyvel szemben 1927-ben 580 bűnvizsgálatot rendeltek el.

— BELGRÁDI TUDÓSÍTÁST mai számunkban nem adhatunk, mert a Jugoszláviai telefonvonal megrongálódása következtében Belgráddal az egész éjszaka folyamán összeköttetés nem volt felvehető, illetve kapható.

— Titulescu utja. Bucurestiből jelentik: Titulescu külügyminiszter január 25-én Romába érkezik, Arion és Stoica követek kíséretében.

— Volt miniszterből CFR-eligazgató, Bucurestiből jelentik: Garoflidot, az Averescu-kormány volt földmívelésügyi miniszterét, a CFR-eligazgatójává nevezték ki.

— Goldis László tiltakozik az ellene irányuló vádak ellen. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul közli Goldis levelét, amelyben a volt kultuszminiszter panaszkodik az ellene intézett támadásokra. Hangsúlyozza, hogy soha sem dolgozott az egyesült egyház ellen.

— Új tudóvészelleni szörumot talált fel egy román professzor. Iasiból jelentik, hogy Ciuca professzor tudóvész elleni szörumot fedezett fel, amely igen kedvező eredményt ígér.

— Kiltüntetett román orvos. Párisból jelentik: Az edinburghi egyetem tanácsa az 1928. évi Kameron-díjat Levadall román orvos-professzornak adományozta legutóbbi felfedezéseiért. Ebben a kiltüntetésben csak kiváló orvosok részesülnek.

— A kisantant és a szentgotthárdi incidens. Párisból jelentik: A Petit Parisien jelentése szerint a kisantant államal a szentgotthárdi incidens ügyében három külön jegyzékben intervenáltak a Népszövetségél. A jegyzékekben nem nyújtanak be formális panaszt, csupán adataikat közlik, amelyek — szerintük — szükségessé teszik a Népszövetség közbelépését. Viszont a Lupta értesítése szerint a kisantant holnap fogja demarsát átadni a szentgotthárdi fevvercsompózás ügyében a Népszövetség titkárságának és kérni fogja a titkos fegyverkezés kérdésének napirendre tűzését.

Megsemmisítették az aradi török házasságot.

Scholtz Alajos és Stolz Baba házasságkötését a turnuseverimi törvényszék érvénytelennek nyilvánította.

(Arad, január 21.) A turnuseverimi törvényszék ma egy érdekes és annak idején nagy port felvert házasságot mondott ki semmisnek. Élénk emlékezetében lehet még mindenkinek Scholtz Alajos aradi fatermelő romantikus házassága, aki, miután nem tudott elválni első feleségétől, áttért a mohamedán hitre szerelmessével, Stolz Baba aradi urideánnyal együtt és aztán a fatermelő mohamedán ritus szerint feleségül vette a leányt. A házasságok azonban nem helyezkedtek a szerelmesség romantikus állásponjtára és Scholtz Alajos ellen bigámia miatt eljárás indult meg. Scholtz ekkor ügyvédje, dr. Dante Ghermán utján keresetet adott be a turnuseverimi tör-

vényszékhez, — mivel a török ritus szerint Ada-Kaleh szigetén keltek egybe — hogy a házasságot érvénytelenítse. A turnuseverimi törvényszék ma foglalkozott ezzel az ügyvel és Scholtz Alajos és Stolz Baba házasságát alaki okok miatt megsemmisítette. Ezzel talán — legalább az érdekeltek azt hiszik — megszűnik a bigámia miatti eljárás Scholtz Alajos ellen. A szerelmes aradi fatermelő most — értesülésünk szerint — a hosszadalmasabb, de biztosabb utat választja és először elválti első feleségétől, aztán pedig elveszi a polgári törvénykönyv szabványainak megfelelő módon, mostani, mohamedán ritus szerinti feleségét, Stolz Babát.

Kudarcot vallott a Woronoff-eljárás.

Orvosi vélemény szerint beszélni sem lehet megfiatalításról.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) Az orvostársaság tegnapi gyűlésén a Woronoff-féle megfiatalítási eljárást tárgyalták. Schleier professzor előadást tartott, amelyen elmondotta, hogy egy 70 éves betegét megfiatalította, aki testileg és szellemileg először javult, azonban később erősen visszafejlődött. A másik páciensnél semmi javulás nem mutatkozott. Egy

másik tanár beszámolt arról, hogy az átflánált majom-ivarmirigyek sorban elhaltak. Az előadásokat Schwarz professzor foglalta egybe és azt a konkluziót vonta le, hogy az eddig észlelték alapján megfiatalításról beszélni sem lehet, csupán a szűnőfélben levő testi erő serkentéséről, amelynél azonban később annál nagyobb lesz a visszecsapás.

— Az aradi prefektura tisztviselői nem kaptak fizetést. Ismeretes, hogy a városi, megyei és állami tisztviselők nem eisején, hanem 20-ikán kapják meg havi fizetésüket, ami már amugy is nagy nehézséget jelent számukra, miután az esedékes kötelezettségek a rendes kereskedelmi szokások szerint eisején vannak. Most azonban kelemetlen meglepetés érte az aradi prefektura tisztviselőt: ebben a hónapban nem kapták meg fizetésüket. A tisztviselői fizetéseket az aradi pénzügyigazgatóság folyósítja a megyének, ebben a hónapban azonban arravaló hitveközösséssel, hogy még nem kapták meg a rendes előleget az állampénztártól, nem adta ki a fizetést. A prefektura tisztviselői azonban táviratiag jelentést tettek Georgescu János prefektusnak a helyzetéről és közbelépésre kérték a megye fejt a tisztviselők sürgős fizetése érdekében.

— Kedden általános munkaszünet lesz. Az aradi államrendőrség közli, hogy a január 24-iki, keddi nemzeti ünnep alkalmával teljes munkaszünet lesz, gyárak, vállalatok nem dolgozhatnak, üzletek zárva tartandók. Az ünnepnapon a vasárnapi munkaszüneti törvények érvényesek teljes egészükben.

— Házasság. Kulvák Irmuska és Noamti Auréli ma tartják esküvőjüket Pancótán.

— Eljegyzés. Balog Jolika (Budapest), Lucian Sever (Arad) jegycesek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

— Endrész Valika urleány (Simánd) és Coroban Stefan (Arad) jegycesek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

— Az aradi róm. kath. egyházközség 1. hó 20-én (vasárnap) délután 6 órakor a róm. kath. gimnázium tornatermében (Kálvin-u. 22.) szóalkotás előadást tart a következő programmal: 1. Dal ünnepen. Thern Károlytól. Előadja a Katholikus daloskör. 2. Gyermekarcok. Előadja: Fischer Ajdár, gimnáziumi igazgató. 3. Rap-szóda és népdalok. Zongorán előadja: Tinkó Margit zenetanárnő. 4. Krisztus-kereszt az erdőn. Ady Endrőtől. Sorrend: Dálnoki-Nagy Lajosól. Szavaltá: Lászlóné-Prohászka Elvira. 5. Népdalok. Előadja a Katholikus daloskör. Vezényli: Szabóczy János karmester. Az előadásra az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívjuk. Belföldi díj nincsen. Az aradi róm. kath. egyházközség előjárósága.

— Molnár Ferenc visszatért Amerikából. Párisból jelentik: Molnár Ferenc tegnap megérkezett a francia fővárosba Amerikából és Bécsen keresztül Budapestre utazik.

— Bencések ajándéka Magyarország hercegprímásának. Pannonhalmáról jelentik: A pannonhalmi főmonostor, a rendi apátok székhelye, valamint a plébániák, ma tisztelegtek Serédi hercegprímásnál. A küldöttséget Bárdos Remig főapát vezette, aki átnyújtotta Serédinek a szent Benedek-rend ajándékát: egy arany mellkeresztet láncsal, püspökvívűvel a XVII. századból és egy díszes emlékalbumot.

— Idgesség, fejfájás, álmatlanság, szédülés, bogyadság, levertség, féltékenykedés eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűviz kitűnő hatásos, amely az emésztőszervek legtöbb részéről eredő zavarokat gyorsan megszünteti és visszaadja a testnek és szellemnek régi munkaképességét. Orvosi szaktekintélyek megfigyelték, hogy a Ferenc József viz öreg embereknel is enyhén, kelemesen és megbízhatóan hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

LEPJEN BE AZ
UNIVERSALA BANKHOZ

L. 1170 belépési díj ellenében	L. 100.000.—
2840	L. 200.000.—
8510	L. 800.000.—
4680	L. 400.000.—
8850	L. 500.000.—

Ennél szebb és olcsóbb ajánlatok nincsenek.
Közlötti Igazgatóság,
Arad, Str. Bucur 18.
Kérjen prospektust.

— Román autósok győzelme. Bucurestiből jelentik: A montecarloi csillagverseny 82 indulója közül az első négy díjat Bucurestiből indult autók nyerték el, 1. Biegmann (Fiat), 2. Meilheurat (Berlier), 3. Verainav asszony (Talbot), 4. Busster (Straire). Manu román versenyző a 12-ik díjat nyerte, míg Racovita herceg defektus miatt kénytelen volt a versenyt feladni.

— Az orvosok frissenége az életmódtól és a táplálkozástól függ. Jól emészthető, nagy tápértékkel bíró, kellemes ízű, erősítő tápessz az orvoskorban is az Ovomaltin.

— Az állampolgársági bizonyítványok kiltüntetése. Mai számunkban megírtuk, hogy a város vezetőségének utasítása szerint az állampolgársági bizonyítványokat legkésőbb február 15-ig ki kell váltani, miután ez az utolsó terminus, amelyet a város ad. Ma megállapítást nyert az aradi városi állampolgársági hivatalban, hogy még 6000 aradi polgár nem váltotta ki bizonyítványát. A város ezután figyelmezteti még egyszer az érdekelteket, siessenek kiváltani bizonyítványukat, miután ma már mindenki tisztában lehet azazal, mennyi hátránnyal jár, ha nincsen birtokában ez a mai viszonyok között, legfontosabb irat.

ERZSEBET MOZGO.
 Ma délelőtt 12 órakor
Carlo Aldinivel
nagy Matiné
 5-10-15 lejes helyárak.

— Aradi szabadkőművesek ünnepi ülése. Az aradi „Összetartás” szabadkőműves páholy ma esti 11 órai kezdettel, a páholy helyiségében ünnepi díszülést tartott, amelyen a timisoarai festvérpáholy sok kiküldöttje is résztvett.

— Dr. Roth Marcell előadása a Munkás-Otthonban. Jelentős kultüresemény színhelye lesz január 26-ikán az aradi Munkás-Otthon, ahol ekkor tartja meg Roth Marcell dr. egyetemi magántanár első aradi előadását. „A betegségre való hajlamok” címmel. Roth Marcell dr. előadása elő osztatlan érdeklődéssel néz Aradváros polgársága és munkássága egyaránt, amál is inkább, mert Roth Marcell, aki mint sebész-főorvos rövid idő alatt olyan nagy népszerűsége tett szert, a várakozások szerint csak újat és érdekeset tartogat az előadás közönsége számára.

— Iskolásgyermekeket meghűléstől, náthától mentő ANACOT pastilla rendszeres szopogatása.

— Feloszlik Aradváros egyik legrégebbi ékszerüzlete. Arad legrégebbi ékszerésze, a régi kereskedővilág elismert és becsült tagja, Geller L. negyvenhat évi működés után, négy esztendeje húzódo betegsége miatt, felosztalja üzletét. Értésülésünk szerint a cég raktáron lévő arany-, ezüst- és ékszerárakat, órákat, folyó hó 23-tól kezdve hatóságilag engedélyezett végkiárultás útján bocsátja eladásra.

Értésítés.

Egy nagy aradi könyvtár vétele folytán újszablonban rendkívül olcsó alkalmi árakon kaphatók a következők, csaknem új állapotban:

- Jókat 100 kötet jub. kiadás ... Lej 15000.—
- Édítés K. 10 kötet ... „ „ 800.—
- Műveltség könyvtára 6 kötet ... „ „ 2100.—
- Szalay Baróti: M. Nemz. története ... „ „ 800.—
- Dr. Könyv József 20 kötet ... „ „ 2000.—
- Vas Gereben, azokéivül sok szép német munka is, főleg klasszikusok.

Teljes tisztelettel:
Kerpel Izsó
 antikvariuma, Aradon.

— Ma délután 5 órakor kezdődik a Hellas S. C. hangversenye, a Minorita Kulturházban. Jegyek csekély számban 4 órától kaphatók. Arad közönsége rendkívül érdeklődést mutat a fiatal énekesek és zenészek komoly művészi hangversenye iránt és mint a nagy elővétel mutatja, zsúfolt ház hallgatja végig a Hellas hangversenydelutánját.

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoport II-ik osztályába közel 1000 tag iratkozott be. Ha ezt a számot elérjük, rövidesen meg is alakul. Folyó évi február hó végéig — minden kikötés nélkül — irathatók be a tagok. (Strada Bratianu 18.) Az igazgatóság.

— Orvosi hír. Dr. Kállai Károly szem- orvos-specialiata, a wleni és prágai szemészeti klinika volt asszisztense, megkezdte rendelését Strada Consistorialul (v. Battlyány-u.) No. 2., I. emelet. Rendel fél 11—12-ig és fél 3—6-ig.

— A Minorita Kulturházban hétfőn este fél hétkor Kleinitz Géza dr. kiváló történetbuvár tart előadást férfiak részére az izlamlról és III. Kalliszt pápáról. A fővett téma a történelemnek utabban megvilágított fejezete, melyhez az anyagot a vatikáni titkos levéltárak szolgáltatják.

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Kiházasítási Csoportja folyó évi február havában feltétlenül megalakul, amit azzal adunk az érdekeltek tudtára, hogy ezután csak 16 éven aluli leányok lehetnek a csoport tagjai. Beiratkozni lehet az Irodában (Strada Bratianu 18.), vagy a meghatalmazott pénzboszdóknál.

— Az Aradi Atletikai Club I. évi rendező közgyűlését január hó 29-én, vasárnap tartja a városi háza tanácstermében délelőtt 10 órakor. A tárgysorozat fontosságára való tekintettel az elnökség kéri a tagok minél nagyobb számával való megjelenését.

Bűnvádi feljelentés a megszökött aradi bankdevizőr ellen.

(Arad, január 21.) A Schönberger-ügynek ma is meg van a maga eseménye. Az éj folyamán megérkezett Aradra Fleissig Dezső szegedi posztókereskedő, Schönbergerné nagybátyja, akinek megérkezésére már napok óta várt a megszökött devizőr ittmaradt rokonsága. Fleissig Dezső, aki tudvalevően az angol Craptree-posztócég magyarországi főképviselője, mint ismeretes, megszerezte Schönbergernak a cég romániai képviselőjét, sőt nagyreményűségű áruhitelt is nyújtott neki. Schönberger mintegy 900.000 lejjel tartozik Fleissignek. Ennyit tesz ki annak az árunak értéke,

amivel Schönberger főlölegesnek találta az elszámolást. Ma délelőtt különben megérkezett Timisoaráról (Temesvárról) Aradra a másik megkárosított rokon is: Blau Vilmos, ottani kereskedő, aki 300.000 leje után busul. Ugy Fleissig, mint Blau ma délelőtt megtették a feljelentést Schönberger ellen hitelezési csalás és bizományi áru elsikkasztása címén. A megszökött devizőr részére ezzel megszünt az Aradra való szabad visszatérés lehetősége, mert most már csak a börtön vár rá. ha véletlenül mégis haza találna jönni.

Arad társadalma a munkanélküliekért.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár tízezer lejes adománya.

(Arad, január 21.) Az országosan mutatkozó általános munkanélküliség talán Aradon érezhető leginkább, ahol több, mint ötezer ember kénytelen nyomorogni, munkaalkalom hiányában. A munkásság illetékes szervei már lépéseket tettek a hatóságoknál és a kormánynál, hogy a tarthatatlan helyzetet sürgősen segítsenek. A hivatalos apparátus azonban lassan mozog és a munkanélküliek segítése nem tűr halasztást. A dolgozó és kenyérkereső aradi munkásság a tőlük telhető anyagi eszközökkel siet nyomorgó társai segítségére és a polgári társadalom sem nézheti közönnnyel az 5000 munkáscsalád élet-halál harcát.

Az Aradi Közlönynek a munkanélküliek helyzetével foglalkozó cikkkel nyomán, Aradváros társadalma is megmozdult, hogy részt kérjen magának a segélynyújtás munkájában. Az aradi jótékony egyesületek, intézmények, vállalatok és jószívű magánosok összefognak a nemes cél érdekében és nagyszabású gyűjtési akcióval igyekeznek enyhíteni a munkanélküliek már-már elviselhetetlen nyomorát. A gyűjtőakció a mai napon már

meg is kezdődött és elsőnek az Aradi Polgári Takarékpénztár jelentkezett az adományozók listáján. Az Aradi Polgári Takarékpénztár érezte át legelsőbb, hogy segítenie kell a bajbajtott embereken és a szociális érzékű igazgatóság nyomban nagyobb összeget szavazott meg a munkanélküliek javára. A Polgári Takarékpénztár követésre méltó, szép adománya nyitotta meg a sort és utána — bizonyára — egymással vetélkedve következnek majd Aradváros és megye egyesületei, testületei, intézményei, a maguk tekintélyes összeget kitevő adóikkal. A jómódú polgárok és a kisemberek adományai aztán teljessé teszik majd a gyűjtési mozgalom sikerét. Mindenkinnek saját lelkiismeretével szemben érzett kötelessége, hogy tehetsége szerint járuljon hozzá a szerencsétlen és önhibájukon kívül kenyer nélkül maradt munkáscsaládok felszegélyezéséhez.

A munkanélküliek javára indított gyűjtési akció során eddig beérkezett: Aradi Polgári Takarékpénztár . . 10.000 lej-

Aradváros vezetősége nagy propagandát csinál az aradi exportvásároknak.

(Arad, január 21.) Beszámoltunk mai számunkban arról, hogy január 25-én, szerdán megtartják az első exportvásárt Aradon. A vásár életbeléptetésének ügye általános érdeklődést keltett a környékbeli gazdák körében és előrelátható, hogy ez az új intézmény sikert fog aratni Aradon. A város vezetősége különben ma hirdetésben is nyilvánosságra hozza, hogy már szerdán exportvásár lesz Aradon és egyben a megye területén is közhírré teszi a gazdák között az első vásár idejét ugyanekkor intézkedett arányban is, hogy Bihar, Temes-Torontál és Hunyadmegyék is tudomást szerezzenek róla. A levél útján értesítésbe lépett a nagy bécsi exportcégekkel, amelyeket arra kértek, hogy intenzíven látogassák az aradi vásárt.

A vásár vezetősége elnök dr. Popovicsu Dávid városi főállatorvos fog állani, a személyzetet is a város állítja be. Külön adminisztrációjuk lesz az exportvásároknak és minden gazda, aki Aradra hozza be marháit eladás céljából, átadja azokat a vásárvezetőségnek, amely speciális könyvekbe és kimutatásokba vezeti be az eladás

céljából behozott állatokat. Marháknak az eladó gazda 5 lejt tartozik fizetni helypénz címén, viszont a mérlegelési díjat és az eladási ár egy bizonyos százalékát a vevő fizeti a városnak. A behozott állatok tekintetében a vásár vezetőségének csupán egy feltétele van, hogy a járástól a járásfőállatorvos igazolja, hogy abban a községben, ahonnan behozták a marhákat, 40 nap óta nem volt járványszerű marhavész és hogy az állat megfelel az export céljainak.

Beható tárgyalások folynak még a vámhivattal abban az irányban, hogy az exportra kerülő állatok elvámolása miként történik meg. Szó van arról, hogy az aradi állományon vámolják el az árut, azonban a vásárvezetőség most abban az irányban folytat tárgyalásokat, hogy a vámolás magán a vásár területén történjen. Városi körökben nagy érdeklődéssel tekintenek az exportvásárok elé amelyek a számítások szerint jelentősen növelni fogják a város forgalmát és amellyel évi 4-5 millió lej jövedelmet biztosítanak a város számára.

Kényelmes részletre kaphatók:
 SZIMONIDESZ: „Világ vallásai.”
 LAMBRECHT: „ŐSEMBER.”
 LAMBRECHT: ŐSEMBER ELODEL.
Sándor Ferenc könyvtárlátában.
 Kérjen ingyen prospektust!

— Dr. Luppuné kópkiallításán egy muffot találtak. Tulajdonosa az Aradi Közlöny kiadóhivatalában átveheti.
 — A Meteor Kerékpár Club táncostája február hó 4-én este 9 órai kezdettel a Fehér Keresztben.
 — Fürstné 29-én, vasárnap 5-kor baba- karnevált rendez.

Mulatság. Magyar bál Aradon.

(Arad, január 21.) Az aradi magyar társadalom is ki akarja venni részét a magyar diákság felszegélyezésére irányuló akcióból. Hogy ez a nemes célú törekvés minél sikeresebb és eredményesebb legyen, az aradi magyar társadalom ennek javára február 12-én, vasárnap a Fehérkereszt összes termelében Magyar Bálat rendez. A nemes Intencióju, nagyszabásúnak ígérkező bál rendezését dr. Széll Lajos és Takácsy Miklós felkérésére Justh Jánosné, a Polgári Nőegylet elnöknője vállalta, akit munkájában száztáru rendezőbizottság segít és támogat. A rendezőség e hó 29-én délelőtt tartja első értekezletét a Minorita Kulturházban, a Magyar Bál ügyében,

A külföldiek meséik...

A *hírek* rovatából vettett *Fehér Indián-főpróba*. — Az előadásokban szereplő. — Kompozíció mint rendező. — A főelőlág tagja.

AZ N KAHALA, hogy rosszul sikerült, veszekedésszerű próba csakis tapsos, sikeres premiert hozhat, ma igazán pompásan beigazolódott. A ma délelőtti főpróba ugyanis inkább színházi közelharcoknak és elkészredekett kalissza-villongásoknak volt nevezhető és nem egy operett-főpróbanak, amelynek este a premierje. Egyébként azok a bizonyos utolsó sánitások mindig is veszekedéseket hoznak, hogy aztán este minden tapskísérte harmoniában olvadjon fel. Így például a világitási próbánál történt, hogy szokatlanul vakító fényárban uszott a színpad. Ez rendjén volna, mert határozottan látványos volt a színpad, hanem... berobogott Szendrey igazgatóné, aki merőben ellensége a „legyen világosság” éivének — érthető gazdasági okokból. Egy kis patália a fővilágosítással, a díszletmesterek, míg végére kiderült, hogy dr. Reusz Miklós zeneszerző rendelkezésére és költségére van e memnybéli fény. Szendreyné haragos arcára boldog békeszerető mosoly ült ki és megveregette dr. Reusz vállát: *Doktorkám, remélem ír még néhány operettet...*

KÁR, HOGY NEM SÖRGYÁROS, vagy legalább is ehhez hasonló ember minden zeneszerző, vagy szövegíró. Ezt is Szendreyné mondta. Hát igaz is: jól jön a színháznak az a segítség, amelyet dr. Reusz Miklós nyújtott. Nővények, filharmonikusok, tomahawkok, sláger-reklámok mind-mind dr. Reusz Miklós áldozatkészségét dicsérik. Ezt az áldozatkészséget aztán alaposan ki is használta egy vicces kardalós. Ma délelőtt egy névsort adott dr. Reusz Miklósnak. Főül szép betűkkel: *Sör-*

pártolók Egyesületének Színházi Tagja. A névsorban — egész csinos névtömeg volt — a kar- és technikai személyzet csaknem kivétel nélkül felsorakozott... Dr. Reusz Miklós azt hiszem, az ilyen sörpártolással szívesen lemondana...

AZ AGILIS ZENESZERZŐ is alaposan beleizzadt a délelőtti főpróba lázas munkájába. Egyenesen Hetényi kenyerére tört. Bemondta az elgondolásokat, mozgásokat, szóval rendezett. Hetényi tírte egyideig dr. Reusz Miklós jóakaratu igyekezetét, majd amidőn a zeneszerző épp egy fiatal színészt oktatott, hogy: „ezt kedves uram ne úgy csinálja, hanem így...”. Hetényi kedves humorral megszólalt: „Kedves doktor ur, ne sokat mondja neki, az egy kezdő színész és még képes úgy csinálni...”

A NŐI KAR a próbákon rendszerint körülküli a színpadot és minden nő hihetetlen ambícióval stoppol, stikkol, vagy művelődik: olvas. Erdélyi ügyelő rendszerint odaszól a női kar jelenésimél: „népség, egész világ be...” Délelőtt is Erdélyi szokás szerint imígy jelzi a női kar jelenését: „egész világ be...” Fürgén ugrik fel mindenki, csak a karnak egyik szépe marad nyugodtan és olvassa tovább Courts-Mahbert. Erdélyi ismételtten odaszól: „Nem hallod? Egész világ bel!” Semmi mozdulás. Hallja ezt Kun és odaszól: Ugyan hadd... *Ő nem az egész világhoz — a félvilághoz tartozik...*

Tarján.

Aradváros vezetősége a vágóhídi igazgató felfüggesztését kéri.

Ma este fejeződött be a városházán a vágóhídi vizsgálat. — A permanens bizottság külön jelentése a minisztériumhoz.

(Arad január 21.) Lapunk más helyén beszámolunk arról, hogy Angel István dr. polgármester bucuresti-i útjára magával viszi a vágóhídi vizsgálat ügyének aktáit is. A vágóhídi vizsgálat a város részéről a mai nappal befejezést nyert. A két, állásával visszaelő alkalmazott már nincsen városi szolgálatban, ami pedig az Alexandrescu Mihály dr. vágóhídi igazgató ellen folyó vizsgálatot illeti, azt ma este fejezte be a polgármester. A mai délután folyamán még több exportört hallgattak ki, akik fontos vallomást tettek, amelyről azonban részleteket nem közöltek az illetékesek. Miután egyenesen a földművelésügyi és állat-egészségügyi minisztériumhoz terjesztik be a jegyzőkönyveket, melyek terjedelem tekintetében elérték a 40 sűrűn telegépellt oldalt. A kiszivárgott hírek szerint az igazgatót ellen folytatott vizsgálat bizonyos terhelő adatokat is produkált.

Ezeknek tulajdonítható, hogy a kihallgatásokról vezetett jegyzőkönyvek mellett a polgármester a város vezetőségének külön jelentését is felviszi a minisztériumhoz, amelyet, mint Alexandrescu dr. közvetlen felettesét, Aradváros permanens bizottsága arra kér, hogy az aradi vágóhídi szolgálat érdekében függessze fel állásától az igazgatót és küldjön ki egy miniszteri vizsgálóbiztost a fegyelmi vizsgálat megejtésére. Azokon az adatokon kívül, amelyeket a kihallgatások produkáltak, a város felelőssé teszi az igazgatót, mint a vágóhídi személyzet felettesét azért, mert nem tudta megakadályozni a visszaéléseket, azáltal, hogy nem gyakorolt kellő felügyeletet azok működése fölött. Angel István dr. polgármester mind ezekért sürgős intézkedést kér a minisztériumtól, hogy a város vezetőségének részéről végképpen lezárható legyenek az aradi vágóhídi ügynek aktái.

Megszöktek Bucurestiből a kokain-csempészés vezérei.

Akik Magalea asszonyt a halálba vitték. — Titokzatos urihölgy az öngyilkos szépasszony teteménél.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az ilfovi ügyészség ma kihallgatta dr. Darnav ismert fővárosi orvost, aki jóbarátságban állott az öngyilkos Baby Magalea asszonnyal s aki nyomban az öngyilkosság hírének vétele után megjelent az ügyészségen és szenzációs leplezéseket közölt azokról a kokain-büntanyákról, amelyekben Magalea asszony és a fehér mérge többi rabszoigá naponta megfordultak. Darnav

dr. elmondotta, hogy nagy utánjárással sikerült megállapítania, ki volt az a fiatalember, aki rendszeresen felkereste Magalea asszonyt, de maga az asszony is említette, hogy ez az ismerőse szerelbe számára a kokaint, amelynek élvezéséről az orvos hiába igyekezett lebeszélni az előkelő társaságok dédelgetett kedvencét. Ezt a fiatalembert Iaroslavichnak hívják, de ő másik két társával — akik állandóan Magalea asszony társaságában

ERZSÉBET MOZGÓ.

Ma, vasárnap d. u. 3, 1/2, 6, 7/8 és 10 órákor és hétfőn d. u. 5, 7 és este 9 órákor

„Asszony és ördög”

Sudermann nagy szerelmi drámája Grete Garbo és John Gilbert-tel.

Keddtől:

Fekete hegyek királya

voltak — Danielopol és Jaques Dobory mérnökkel együtt nyomtalanul eltűnt a fővárosból. Darnav dr. még elmondotta azt is, tudomása van arról, hogy az öngyilkosság éjszakáján valaki benjárt Magalea asszony Atheneé Palace szállóbeli szobájában és az öngyilkos által hátrahagyott levelekből többet ellopott, felfedezését — azt hogy Magalea asszony öngyilkos lett — azonban nem közölte a szállószemélyzettel. Az illető látogató egy hölgy volt és sűrű fátyol takarta el az arcát. Darnav dr. eme közlésére az ügyészség nyomban megkereste a rendőrséget, ahonnan az ügyben megindították a nyomozást, eddig azonban eredmény nélkül.

A rendőrség különben folytatta a kokain-csempészek meggátolása érdekében folyamatba tett intézkedéseit s mára bezárta az A. B. C. táncklub helyiségeit, mert köztudomású volt, hogy ebben a kiubban a tánc csak ürügy arra, hogy a kokain-csempészt leplezzék, voltaképpen azonban a titkos szeparékban a kábítószerek élvezetének áldoztak. Ma délután egyébként óriási részvét mellett temették el a Coltea-kórház halottas házából a tragikus sorsu Magalea asszonyt, akinek temetésén hatalmas tömeg jelent meg és a gyászmenetben ott volt a főváros társadalmi és művészi életének minden előkelő személyisége. A minisztertanács különben megbizta Inculat egészségügyi minisztert, hogy készítse el sürgősen a kábítószerek csempészésének megakadályozásáról szóló törvényjavaslatot.

Megkezdődött

a Monitorul Oficial sikkasztóinak bünpöre.

Heves harc a védőügyvédek között. — Az öngyilkos pénztáros özvegye visszaigényli a lefoglalt vagyont.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az ilfovi törvényszék IV-ik szekciójának büntetőtanácsa ma kezdte meg Falcoianu és Petcu Vasiliu, a Monitorul Oficial sikkasztói bünperének főtárgyalását. A tanácsülés megnyitása után elsőnek Ionescu ügyész olvassa fel a vádiratot, amely szerint Falcoianu és Petcu az öngyilkossá lett Tomescu pénztárossal szövetkezve, éveken keresztül összesen 60 millió lejt sikkasztottak el a hivatalos lap s az államnyomda pénztárából. Ionescu ügyvéd Tomescu özvegyének képviseletében polgári igényjogsultságot jelent be a kiskorúak javára a lefoglalt vagyont tekintetében és kimutatja, hogy a bünügyi zárkat alá vett vagyont kétharmadrészt Tomescuné hozományként hozta a házához, azonkívül Falcoianuval szemben kártérítést emel Tomescu öngyilkossága miatt is. Perieteanu ügyvéd, Falcoianu védője, kéri Ionescu előterjesztésének visszautasítását, mivel a vizsgálat megállapítása szerint Tomescu büntársa volt Falcoianunak s így özvegye jogi szempontból nem tarthat igényt kártérítésre. Ionescu válaszában kijelenti, hogy Tomescu alárendeltségi minőségben járt el, a mikor Falcoianu rendelkezésére nagyobb összegeket fizetett ki s ezért nem tekinthető büntársnak, annál kevésbé, mert a vizsgálat igazolta, hogy Tomescu teljesen főnöke befolyása alatt állott, de amikor észretért, önmaga itélkezett büne felett. Ezután a tárgyalás folytatását hétfőre halasztották el.

URANIA	Premier!	GRAND HOTEL	Premier!	3,
	1/2, 5,			
				6,
				7/8
				és
				9
				KOR

Az „UFFA” filmgyár slager filmje. :- Főszerepben: Erna Morena és Mädy Cristians

KÖZGAZDASÁG.

Jubilál az Aradi Polgári Takarékpénztár.

A pénzügyi hatalmas fejlődése. — A negyvenedik évi közgyűlés.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár R. T. folyó hó 29-én megtartandó rendes évi közgyűlése kiemelkedik az eddigiek sorából. Jelentőséget az ad neki, hogy: a negyvenedik, egymaga a négy évtized nem volna jelentőségteljes, ha nem lenne időmérője a fokozatos, tehát egészséges, a hatalmas arányokba lépett, de azért céltudatos fejlődésnek. Ez a fejlődés nemcsak a múlt üzleti évről közzétett mérleg imponáns adataiban tükröződik vissza, hanem abban is, hogy a Polgári Takarékpénztárnak sikerült nemcsak meggyőnket, hanem — a mint tudjuk — az egész gazdag Bánátot érdekkörébe vonnia. Elsőrangú sváb falusi takarékokkal keresztülvitt fúzió folytán nem kevesebb, mint 25 gazdag községben van fiókja és így módjában áll ennek az intézetnek, hogy úgy a mezőgazdaság, mint az ipar és kereskedelem hiteligenyeit simán kielégíthesse. Kihitelezéseimél azonban az intézetet hagyományaihoz hiven a konzervatív elvek vezetik. — Az igazgatóság, az igazgatóság sorában helyt foglaló nyugalmazott vezérigazgató: Nattland Bernát, ki sok éven át

vezette ebben a szellemben az intézetet és utóda. Weissenburger Ferdinánd, ki tíz év óta az intézet élén ugyancsak ezen üzleti elveknek reprezentánsa, gondoskodnak állandó figyelemmel és szaktudással arra, hogy ez az egészséges üzleti politika egyforma eredményességgel szolgálja a közgazdaság és a részvényesek érdekeit. Ennek pedig beszédes bizonyítéka a fényes mérleg, mely 57 millió saját tőkét, óriási betétálladékokat — 401 milliót — és ezzel szemben 400 millió váltótárcát mutat ki és a sok millió értéket képviselő saját ingatlanokat összesen csak 708.000 leival szerepelteti. A tiszta nyereség 12.285.013 lejt tesz ki. Osztalék fejében a tavalyival egyenlően a 400 lejt névértékű részvények után 100 lejt, illetve az adó levonásával tisztán 85 lejt fizetnek ki a közgyűlés után a központ és a fiókok pénztárai. A mint értesülünk, az intézet a jótékony terén is vezető szerepet játszik, mert különféle jótékony- és kulturális célokra az idén már eddig közel 600.000 lejt adományozott.

Zürichben 3.20 a lej.

Helyi valutaárak. (Január hó 21.)
Kifizetések: Berlin 38.90, Newyork 162.60, London 794.50, Páris 6.42, Milánó 8.62, Prága 4.83.50, Budapest 28.55, Zágráb 2.88.50, Bécs 23.05, Zürich 31.45. — Áru: Márka 38.70, dollár 162, angol font 790, francia frank 6.50, olasz lira 8.50, cseh korona 4.80, pengő 28.60, dinár 2.50, osztrák schilling 23.20, svájci frank 31.40. — Pénz: Márka 38.20, dollár 161, angol font 785, francia frank 6.30, olasz lira 8.20, cseh korona 4.75, pengő 28.40, dinár 2.77, osztrák schilling 22.95, svájci frank 31.10. — Irányzat: Lányha.

Zürichi tőzsdenyitás. (Január hó 21.)
Berlin 123.69, Amsterdam 209.15, Newyork 519.07.50, London 2530, Páris 20.40, Milánó 27.45.75, Prága 15.38, Budapest 90.75, Belgrád 9.13.75, Bucuresst 3.19, Varsó 38.20, Bécs 73.07.50.

Zürichi tőzsdézárlat. (Január hó 21.)
Berlin 123.70, Páris 20.40.75, Milánó 27.46.75, Prága 15.39.50, Budapest 90.75, Belgrád 9.14, Bucuressti 3.20, Varsó 58.20, Bécs 73.15.

Bucuressti tőzsdézárlat. (Január hó 21.)
Devizák: Páris 6.41, Berlin 38.88, London 793.50, Newyork 162.90, Milánó 8.65, Zürich 31.45, Bécs 22.95, Prága 4.83, Budapest 28.60. — Valuták: Napoleon 652, márka 39.25, léva 3.21, török lira 0.84.50, angol font 794, francia frank 6.70, svájci frank 32, olasz lira 8.70, drachma 2.19, dinár 2.87, dollár 162.50, lenyel zloty 18.60, osztrák schilling 23.10, pengő 28.95, cseh korona 4.85.

— Árverés az aradi vámhivatalban. Az aradi vámfelügyelőség közli, hogy február hó 6-án délelőtt fél 10 órai kezdettel az aradi vámhivatalban nyilvános árverést tart külső, a vámhivatalnál visszamaradt árukra.

— Pályázat egy aradi járásbírói állásra. Bucuresstiből jelentik: A hivatalos lap mai száma pályázatot hirdet az aradi járásbírói állásra egy bírói állás betöltésére. A pályázatokat március 1-ig lehet az igazságügyminisztériumba benyújtani.

— Csődöt kértek a clujli szappangyár ellen. Clujról jelentik: A Kolozsvári Egyesült Közgazdasági Bank csúfos bukása súlyos helyzetbe hozta Románia egyik legvirágzóbb gyárvállalatát, a Heinrich-féle szappangyárat, amelynek Borax és Szentlászló nevű készítményei a külföldön is keresett cikkek. A gyár a legutóbbi időkig pontosan teljesítette fizetéseit és a nehézségek oman származnak, hogy a szappangyár a Jelzalog Bank és a Közgazdasági Bank fúziója előtt, a Jelzalog Banktól igen kedvező feltételek mellett, körülbelül hét millió lej kölcsönt kapott. A fuzionált bankok bukása után ezt a követelést átadták a szanáló pénzügyintézeteknek, amelyek a kölcsön kifizetését erélyesen szorgalmazták. A gyár igyekezett eleget tenni kötelezettségének és nagyobb fizetést eszközölt is, de még négy

millió kétszáznegyvenezer lejjel hátralekban van. Ez a forszírozott behajtási mód a gyárvállalatot olyan helyzetbe juttatta, hogy nem tudta kiegyenlíteni a Bernát-féle nyomda félmillió követelését. A nyomdavállalat ma délelőtt a clujli (kolozsvári) törvényszéken csőd-kérelmet nyújtott be a Heinrich-féle szappangyár ellen.

— Házadókivetések Aradon. Az aradi pénzügyigazgatóság közli, hogy a helyszínen működő adókivető bizottságok vasárnap és hétfőn a következő uccákban jelennek meg: IV. számú bizottság (Neagota Gyula): Piata Avram Iancu (Szabadság-terén), az V. számú bizottság (Marcovici Pál): Mazecineanu és Sft. Gheorghe-uccákban, a VII. számú bizottság pedig az A. Gavra- és Cantacuzino-uccákban. A bizottságok kéri a háztulajdonosokat, hogy a házvételi, illetve lakbérleti szerződéseket, valamint az 1 százalékos lakbérilleték befizetéséről szóló nyugtát és jegyzőkönyvet a saját érdekükben tárták kéznél és a bizottságok kívánságára mutassák fel.

Miként valorizáltak az elszegényedett Középeurópa államai?

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Abból az alkalomból, hogy a magyar országgyűlés tárgyalás alá vette a valorizálási törvényt, német pénzügyi körökben összehasonlításokat tesznek, hogy az egyes elszegényedett középeurópai államok miként oldották meg a valorizáció kérdését? Németország minden száz márka névértékű német hadikölcsönért 21 márka névértékű kamatozatlan állami kötvényt adott. Az eredeti jegyzők azonban kamatozó és sorsolás alá eső kötvényeket kaptak 120 márka névértékben. — Csehszlovákia a békeszerzősek értelmében valorizálta az osztrák és magyar hadikölcsönöket. A csehszlovák területen volt kötvényeket nyugták ellenében kivonták a forgalomból. A negyedik államkölcsön kibocsátásakor minden száz korona névértékű hadikölcsön-kötvény tulajdonosa 75 csehszlovákia névértékű kötvényt kapott avval a feltétellel, hogy ugyanilyen összegű kötvényt köteles jegyezni. Az eredeti háború alatti jegyzést azonban igazolni kellett. Jótékony és kulturális intézmények kedvezőbb kamatozású címleteket kaptak. Néhány esztendő múlva kártalanították azokat a kötvénytulajdonosokat is, akik a negyedik államkölcsön kibocsátásakor nem éltek cserejogukkal, abban az esetben, ha igazolták, hogy adóköteles vagyoniuk nem éri el a 25.000 cseh koronát. — Románia a békeszerződéseknek megfelelően nosztrifikálta a magyar és osztrák hadikölcsönöket, de a va-

lorizálás módjáról eddig nem történt intézkedés. Valószínű, hogy Románia a hadikölcsönök ügyét a többi államadósságokkal fogja rendezni. Hasonlóképpen áll a dolog Jugoszláviában is. — Lengyelország az első államkölcsön kibocsátásakor 100 korona névértékű hadikölcsönt 70 márka értékben számított be, oly módon, hogy a magánosok a jegyzett összeg 25 százalékát, a közintézmények pedig 50 százalékát fizethették meg kötvényekkel. Ausztriában egyelőre csupán a nosztrifikálás történt meg, az állam a hadikölcsönök kamat-kuponjait azonban csupán névértékben váltja be, vagyis ezeknek, tekintettel arra, hogy a régi korona teljesen elértéktelenedett, szinte semmi értékük nincsen.

SPORT

— Az AMTE vasárnap, f. hó 22-én tartja vándordíjas országos birkozó versenyt a Munkásotthon nagytermében, a munkát szimbolizáló szoborért, melyet jelenleg a Toldi véd. Benevezések az ország minden részéből érkeztek. A verseny legérdekesebb része a Lutz, Kenderessy és Privalcsek revansmérkőzése a nagyváradi eredmény után. Előmérkőzések d. u. 2 órától, fenti este 8 órától.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közléseket nem vállalunk feltételek nélkül.

FELHÍVÁS.

Neusatz Mihály házát és üzletét Ujanád Főucca 133. sz. alatt megvettem. Felkérem az esetleges hitelezőket, hogy követeléseiket nálam 8 napon belül jelentésk be mert később jelentkezőket nem veszem figyelembe.

Ujanád, 1928. január 20.

462

Lettinger Oáspar, Ujanád.

Reclámötleteket és szövegeket

ad

a Rudolf Mosse R. T. hirdető iroda

Arad, Str. Alexandri L. Telefon 132. szám.

Művészi reclámok, plakátok, vignetták, levélfejek stb. megtervezését és rajzolását elvállaljuk.

LITHYNIA

PAPTAMASI ÁSVANYVIZ. Gyógyvíz
Vese, hólyag és epe bántalmak legjobb orvossága
Kapható: Drogueritaban, fúszerezletben és vendéglobben.

Gazdák! Kertészek!

LEGJOBB ERFURTI
MAGVAK

AZ

„AGRARIA“
vetőmagkereskedésben
Arad, Piata Avram Iancu 8.
Kérjen ingyen árjegyzéket!
FŐZELEK-, VIRÁG-, REPA-, HERE-, FÜ-
MAGVAK MINDEN FAJBAN.

CIRKUSZ RENZ. Nagy cirkusz dráma 9 felvonásban az aradul-noui, ujaradi mozgóban. Előadások vasárnap 4, 5 és 1/2, 9-kor

Ki akar érettségizni?
Középiskolai összevont magánvizsgálatokra és érettségire, teljes anyagi felelősség mellett előkészít
Galgóczy Magántanfolyam
Budapest, VIII., Mária Terézia-tér három.

Prof. Dr. Páter-féle köszvény és rheuma elleni tea

egy bevált szer és nagy elterjedéssel bír.
Kapható minden nagyobb gyógyszerárban és drogueriában.
Egy doboz ára 22.50 Lej,
egy próbacsomag ára 30.— Lej.

Hálók, ebédlők és konyhaberendezések

esaki saját készítményűek, rak-tárából, valamint rendelésre legjutányosabb árakban, vállalattal garancia mellett csak o o o

Siebold Fülöp

butorgyárában, TIMIȘOARA, Gyárvaros,
Távirdu. u. 19., a. rendelhetők és kaphatók

Gyökerez szőlő oltványokat,

egy bortajékban valamint a legnemesebb csemegetajékban, nem es gyümölcstajékai elsőrendű kitanú minőségben, legjutányosabb árban kaphatók:

Vityé Miklós
termelőnél Csadul
Vechlu, Jud. Torontál

2 drb. SZECSEKAVÁGÓ

erőmeghajtásra, egész ujjak, nagyon olcsón minden elfogadható áron ELADO:
HERCULES Gépműhely Timișoara
IV., Strada Muresanu No. 7. Telefon: 7-2.

Friss,
élénk,
ötletes,
és tartalmas
ARADI KÖZLÖNY

Fogászat.

Foghuzás (érzékletlenítéssel) L. 40
Fém fogak (Randolf) drb.... L. 100
Arany koronák — fogak drb. L. 400
Fehér fogak kautschukra drb. L. 50

Frida D'Moudjalled

viznázott fogászno 495
Arad, Str. Mărășești 11. (Kossuth-utca).

România

Primăria Municipiului Arad.
Serviciul veterinar.

Nr. 1.183—1928.

PUBLICAȚIUNE.

Noi, Primarul Municipiului Arad, având în vedere ordinul Ministerului Agriculturii și Domeniilor Nr. 92493—1927, referitor la ținerea târgului de export de vite,

având în vedere că Municipiul Arad este îndreptățit să țină târg de export,

având în vedere că Ministerul a aprobat ținerea acestui târg în zilele de Miercuri.

O r d o n ă m:

Primul târg pentru export de vite se va ține în ziua de 25. Ianuarie 1928.

târgul va funcționa în conformitate cu prescripțiunile Legei de poliție și sanitară veterinară și este pus sub conducerea medicului veterinar al Municipiului Arad, fiind ajutat de personalul necesar.

Administrația târgului va înregistra toate animalele aduse spre vânzare în registre speciale, plătinându-se după una vită 5 (cinci) Lei taxă locală, și un procent din valoarea animalului vândut.

La târg se vor admite numai animale care sunt clinic sănătoase și a căror loc de origine, precum și comunele învecinate sunt de 40 zile îndemne de epizotii, cu excepția antraxului, cărbunelui antraximatoz, turbare.

Pe bileț se va menționa că animalul este destinat exportului și bun pentru export.

Cumpărarea, vânzarea se va face numai în interiorul Oborului.

Vămuirea se va face sau la Obor sau la stația de încarcerare din Arad în ziua vânzării.

Animalele vândute vor fi înbarcate de Administrația târgului cu mărci metale.

Ori-ce fel de instrucțiuni etc. se vor primi dela Serviciul veterinar al Municipiului.

Aceasta Publicațiune se va insera în ziarul Aradi Közlöny și se vor trimite Prefecturile de județ, Arad, Bihor, Timiș-Torontal, Hunedoara și Monitorul Municipiului.

Arad, la 20. Ianuarie 1928. 493

Primar: Secretar comunal:
Dr. Angel, St. Olariu.

Köszvény és rheuma

egy hosszadalmas és igen alapos gyógykezelést igényel. A köszvényesek és rheumások évről-évre különböző gyógyfürdőket keresnek fel, azonban a fájdalmaikon sokszor csak keserű enyhítetnek. Ellenben a

Prof. Dr. Páter-féle köszvény és rheuma elleni tea használatánál mindegyiknek az az előnye, hogy saját otthonában elvégezhet egy eredményes kurát, kevés költséggel és anélkül, hogy foglalkozását megszakítaná.

A köszvény és rheuma elleni tea szabályszerű használatát mellett megszabadul a fájdalmaktól és továbbá meggyógyulnak a dagadt végtagok, izületi és izomgyulladások. Ezen gyógytea egy közismert és nagybecsült különleges szer. Iglyék abból háromszor naponta egy-egy csészével.

Használati utasítást és közjegyzőileg hitelesített köszönőleveleket bárki kérésére díj és portómentesen szétküld az

„AMPHORA“ R. T. Brassó—Braşov mint vezérképviselőt Nagyrománia részére.

A Prof. Dr. Páter-féle köszvény és rheuma elleni tea kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Ahol nemkapható, úgy rendeljen lerakatunknál „Csillag gyógyszerár“ Brassó—Braşov. Hosszu-u. 5. sz. egy próbacsomagot 30 lejért vagy egy teljes kurára való teát, ami áll három dobozból a L. 82.50.

HOTEL PALACE

HOTEL EXCELSIOR HOTEL BELLEVUE

A Bellevue teljesen újalakítva, folyóvíz, privát lakosztályok tengeri fürdővel is. Központi fűtés és folyóvíz. 250 szoba klátással és balkonnal, tengerre. Salát zene. naponta 5 óral teák, bálók, művészi attrakciók, táncok, mulatságok. 396

LEGELŐKELŐBB HÁZAK KÖZVETLEN A TENERPARTON.

Pensio: 35.— lírától.

HOTEL PALACE-ABBAZIA.

Tavaszi-trágyázás.

TENGERI, ZAB, ARPA, CUKORREPA, BURGONYA, KENDER, LEN, SZŐLŐ és KERTIVETEMÉNYEKHEZ legajánlatosabb

19-20%-os mész-nitrogén

18%-OS SUPERPHOSPHAT és 40—42%-OS KALISÓ műtrágyafajok használata.

MŰTRÁGYA NÉLKÜL NINCS TELJES HOZAM!

Az összes műtrágya fajokra vonatkozó szakszerű felvilágosítás és használati utasítással díjmentesen szolgálunk.

Érdeklődés esetén kérjük annak közlését, hogy milyen növényt vet, mi volt ennek előveteménye, mikor használt istálló trágyát és a talaj tulajdonságát (kötött, agyagos, homokos stb. stb.)

Felvilágosítással szolgál:

Dicsőszentmártoni „NITROGEN“ MŰTRÁGYA és VEGYIPAR
R. T. eladási irodája:

460

TIMIȘOARA I.
Deutsches Haus, Tel. 5—96.

vagy „Mezőgazdak“ Kereskedelmi R.-T. Arad

Hővédő szigetelése

gőzesöveknek, kazánoknak, 470

Száritók, Központi fűtések,

Bordáscsövek

Ing. A. Jakobi & Co. Tel. 6-92.

TIMIȘOARA, Royal szálló mellett.

Makulatura 5 kgros csomagokban kaphatók a kiadóban.

Nagy kereset.

Allandó existenciához juthatnak szorgalmas
sorsjegy-ügynökök.
Megkeresések „Grosses Bankhaus“ jellege alatt,
Annoncen-Expedition

F. NIMHÄUSER CERNAUTI, Strada Vasillo 7.
Intézendők. 473

Cassa de Pastrare Civilă din Arad S. A. | Aradi Polgári Takarékpénztár R. T.

Meghívó.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

XL. rendes közgyűlését

1928. évi január hó 29-én délelőtt fél 11 órakor

tartja intézeti helyiségében, Bulevardul Regina Maria 8. sz. I. em., melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja

az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kiküldése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, továbbá az 1927. évi számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, valamint a tiszta nyereség felosztása és a felmentvények iránti határozathozatal.
3. Az igazgatóság javaslata a részvénytőke felemelése iránt.
4. Az igazgatóság felhatalmazása a cégbrószág által netalan kívánt változásoknak saját hatáskörében való elintézése iránt.

A t. részvényesek, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkérjük, hogy részvényeiket január 26-ig a főintézet vagy Almáskamarás, Elek, Engelsbrunn, Glogovatz, Gottlob, Grabatz, Grossjetscha, Guttenbrunn, Lenauheim, Lippa, Marienfeld, Neuarad, Neubeschenowa, Neudorf, Neupanat, Orczydorf, Pankota, Perjamosch, Sanctanna, Sanctmartin, Schöndorf, Triebswetter, Tschanad, Wiesenheid és Zaderlachon lévő fiókjaink pénztáránál letéteményezni sziveskedjenek.

VAGYON.

Mérleg-számla 1927. december hó 31-én.

TEHER.

	L.	b.	L.	b.		L.	b.	L.	b.
Pénztár és valuták	19,278.463				Részvénytőke			32,250.000	
Más pénzüzeteknél elhelyezett tőkék	28,402.950		42,681.413		Tartalékalap	13,794.828			
Váltók	400,765.071				Kétes követelések tartaléka	5,000.000			
Jelzálog-kölcsönök	1,751.992				ez évi dotáció	2,000.000	7,000.000		
Adósok	4,796.019				Nyugdíjalap	2,061.238		22,856.066	
Folyószámla-kölcsönök	26,463.276		433,776.358		Díjas záloglevelek 10% díja			38.920	
Záloglevél biztosítéki alap			260.000		Engedményezett kölcsönök			100.199	
Értékpapírok			3,077.274		Záloglevelek forgalomban			2,272.350	
Iparvállalati érdekeltségek			14,716.776		Takarékbetétek:				
Ingatlanok			708.509		könyvecskére	370,788.401			
Hátralekos kamatok			355.780		folyószámlán	30,517.297		401,305.698	
Központ és 25 fiók lejtára					Visszleszámított váltók a Banca Națională a României-nél			4,800.000	
					Hátralekos szelvények			741.602	
					Előre felvett házbér			98.590	
					Előre felvett kamatok és jutalékok			18,887.673	
					Nyereség egyenleg:				
					áthozat 1926. évről	242.321			
					1927. évi nyereség	14,042.692			
						14,285.013			
					Kétes követelések tartaléka ez évi dotációjára	2,000.000		12,285.013	
					Az ez évi dotációval 25,056.066.— leire emelkedik.			495,576.111	
			495,576.111						

Arad, 1928. évi január hó 12-én.

WEISENBURGER FERDINAND, s. k.
vezérigazgató.

BANFI SANDOR, s. k.
ügyvezető igazgató.

GANTNER JANOS, s. k.
főkönyvelő, jog. könyv.

Az igazgatóság:

SCHILLÉ, s. k. elnök.

ADELMANN, s. k. elnökhelyettes.

ANGELE, s. k.

Dr. BUSCHMANN, s. k.

BUTTINGER, s. k.

DARÁNYI, s. k.

GANTNER, s. k.

Dr. HOLLÓ-HOLZINGER, s. k.

Dr. ISSEKUTZ, s. k.

MANDL, s. k.

NATTLAND, s. k.

RÉTHY, s. k.

SEIDNER, s. k.

SCHERER, s. k.

WINKLER, s. k.

Jelen mérleg-számlát a fő- és mellék-könyvekkel összehasonlítottuk és azt helyesnek és teljesen rendben levőnek találtuk.

Arad, 1928. évi január hó 17-én.

A felügyelő-bizottság:

REINHART GYULA, s. k. elnök,
jog. könyv.

KOSZTKA EMIL, s. k.

MINNICH ADAM, s. k.

SZANTÓ GYULA, s. k.

WEIL JÓZSEF, s. k.